

DUHOVNI PASTIR.

Izhaja vsak mesec. — Velja 4 glđ. na leto.

Letnik XIV.

V Ljubljani, aprila 1897.

4. zvezek.

Peta postna nedelja.

I. Jezus Kristus v sv. Rešnjem Telesu: V. Jezus Kristus in Baraba.

Zavpila je pa vsa množica, rekoč:
Proč s tem, in spusti nam Baraba.

Luk. 23, 18.

Predragi v Gospodu! Sodnji dan se bota pokazala vam in vsem ljudem Kristus in satan v pravi luči, kakoršna sta. Vsi ju bodo videli. Ako bi bilo mogoče takrat še voliti ali izbirati, na katero stran bi šli, za katerega izmed obeh voditeljev bi se odločili, gotovo bi se nihče ne odločil za satana. Toda takrat ne bo več časa izbirati, pomišljati: ali za Kristusa ali za satana, temveč vsakdo bo to imel, kar si bo izbral zdaj v življenju. — Tako prosto volitev so imeli tudi Judje; Pilat je pred nje postavil Kristusa in Barabo, rekoč jim: *Katerega hočete, da vam izpustim?* Zaslepljeni Judje so si izvolili Barabo, pravega služabnika satanovega, Kristusa, svojega Boga, so pa zavrgli. Tako so storili v svojem življenju; trdovratni so v tem ostali do smrti, zato bodo zadnji dan tudi stali na strani satana in Barabe. Predragi v Gospodu! Jednako prosto si lahko volimo tudi mi; pred nami stojita Kristus v najsvetejšem zakramentu in pa Baraba, to je smrtni greh; oba hočem danes postaviti pred vas, potem se odločite, za katerega hočete!

I. Baraba je bil tat, ropar in morilec. On ni poznal družega veselja, kakor to, da je stregel svojim strastem: pijanosti in nečistosti. Ljubil ni nikogar, ne Boga, ne ljudij; tudi se ni bal krvi

prelivati, da je le dobil denarja, skratka: tak je bil Baraba, da se ga je cela dežela bala ter bila zaradi njega razburjena in vznemirjena. Slednjič se je vendar posrečilo Pilatovim vojakom, da so ga ujeli in zvezanega pripeljali v mesto. Ljudje so vsi veseli skupaj drli ter bili nanj tako besni, da so ga hoteli živega raztrgati. Komaj se je posrečilo vojakom, da so ga rešili ljudem iz rok ter odpeljali v ječo. Bil je zaslišan. Zaničljivo se smehljaje je pripoznal vsa svoja hudodelstva ter bil obsojen k smrti na križu. Vsa dežela je bila neizrečeno vesela, ker je bila rešena tako nevarnega roparja. — To je bil Baraba. —

Kdo je bil pa Kristus? *On je v resnici Odrešenik, ki ima priti na svet*, tako so Judje sami večkrat rekli ter ga hoteli za kralja izvoliti. *On dela čudeže, kakoršnih ljudje še do zdaj niso videli*, tako so dalje govorili Judje sami. *Hozana Sinu Davidovemu; češčen bodi, ki pride v imenu Gospodovem!* — tako mu je klicala judovska množica ter v znak spoštovanja pogrinjala pred njim obleko, sekala palmove veje ter jih nastiljala po potu, koder je jahal.

Kako bi bili Gospoda Izveličarja slavili še-le Abraham, Mozes in kralj David, ko bi bili iz grobov vstali ob Jezusovem času! Ti možje so se že več stoletij naprej veselili njegovega prihoda; Mozes in David sta ga poveličevala v svojih krasnih spisih in pesnih. Ko bi bila ta dva in drugi proroki ob Jezusovem času prišli iz grobov, kaj bi bili storili? Gotovo bi stopili pred vse judovsko ljudstvo ter vpričo njega spoznali Jezusa Kristusa za pravega Boga; poljubovali bi s spoštovanjem ona mesta, kamor bi stopila Gospodova noga.

Gospod Jezus Kristus je bil jednorodeni Sin božji, bil je večlovečena druga oseba v presveti Trojici, bil je največja sreča za ubogo človeštvo, bil je pravi Bog, stvarnik nebes in zemlje. — Vidite torej velikanski razloček med Kristusom in Barabo. Kristus je največji dobitnik judovskega ljudstva, katero je imelo veliko zaupanje do njega ter se v boleznih, nevarnostih in smrti kar trlo okrog njegove svete osebe iščoč pomoči. Baraba pa je nasprotno največji hudodelnik, pred katerim se je tresla vsa dežela. — Toda — kaj se zgodi? Veliki petek vidimo Kristusa stati zraven Barabe, najnedolžnejšega zraven hudobneža! Kako to? Bila je navada, da je poglavar o veliki noči ljudstvu izpustil jednega jetnika, za katerega so prosili. Takrat je bil v ječi veliki hudodelnik, Baraba po imenu. Njega zraven Jezusa postavi in zbranemu ljudstvu reče: »Katerega hočete, da vam izpustim? Barabo ali Jezusa?« — Pilat

je dal ljudstvu na prosto voljo: ali naj se odloči za Kristusa ali za Barabo. Predragi v Gospodu! To je bil resen, osodepoln trenotek za judovsko ljudstvo. Ta volitev je bila zelo važna ter odločila celo prihodnost judovskega ljudstva. Predočimo si prav živo ta prizor!

Zgorej na vzvišenem prostoru stoji Kristus. Zvezan je, zapljuvan, ves krvav, poln ran; on gleda na tisto ljudstvo, katero je po Mozesovih rokah srečno rešil iz egiptovske sužnjosti, izpeljal skozi Rudeče morje, štirideset let v puščavi živil z mano; on gleda na tisto svoje izvoljeno ljudstvo, zavoljo katerega je pogostokrat tepel Egipčane, Filistejce, Asirce in druge Izraelcem sovražne narode; on gleda z motnimi očmi na tisto ljudstvo, katero je negoval kot mati svoje dete, katero je ljubil kot punčico svojega očesa; na tisto ljudstvo, kateremu je skozi tri leta in pol oznanoval nebeški nauk, toliko bolnikov ozdravil, mrličev k življenju obudil, skratka: z vzvišenega prostora gleda Gospod — ves onemogel — na tisto ljudstvo, za katero je bil pripravljen dati in je tudi dal svoje življenje se tisti dan!

Kdo pa je bil še tedaj navzoč? Bila je pri tem pretresljivem prizoru Marija. Ona je gledala v svojega Sina! Videla ga je vsega zdelanega ter pričakovala morda, da se ga bodo Judje vendar le usmilili. Zraven Jezusa je stal Pilat. Težko je čakal, koga bo ljudstvo izbralo: ali Kristusa ali Barabo. Vsi, ki so pravično in trezno mislili, pričakovali so, da bo ljudstvo reklo: Proč z Barabo, hudodelnikom, izpusti nam Kristusa, dobrotnika! Kaj pa ljudstvo? Tudi ono je stalo takrat v veliki množici pod Kristusom. Videlo ga je in poleg njega Barabo! Videlo in natanko je razločilo to ljudstvo onega Zveličarja, kateri je toliko bolnikov ozdravil, kateremu je »hozana« klicalo, kateri je je čudežno v puščavi nasitil, kateri še nikomur ni nič žalega storil, zraven njega pa je natanko videlo tudi znanega hudodelnika Barabo, katerega je hotelo pred kratkim v svoji besnosti raztrgati. Zdaj bi se bilo lahko zmaščevalo nad njim, samo reklo bi bilo in Baraba bi bil umorjen. Tudi nebeški Oče in vsi angelji so gledali z nebes na ta osodepolni prizor; tudi satan je gledal ter čakal, kdo bo zmagal: ali Kristus ali Baraba.

Predragi moji! Znano vam je, kdo je zmagal; znano vam je, za koga se je ljudstvo odločilo. Veliki duhovniki in starešine so množico podšuntali in kakor iz jednega grla je vsa druhal kričala nasproti Pilatu: *Proč s Kristusom! Izpusti nam Barabo!* On naj bo prost, naj živi! Kristus naj bo umorjen! Marija, žalostna mati,

je vse to slišala — célo večnost ne bo pozabila onega prizora! Tudi Kristus vse sliši in pozna vsacega posebej. Tudi Pilat to sliši! V zadregi je ter vpraša vznemirjen: *Kaj naj pa storim z Jezusom, ki se imenuje Kristus?* Proč ž njim! Križaj ga! — glasi se odgovor podšuntanega ljudstva. *Kaj je pa huđega storil? Jaz ne najdem nobene krivice nad njim*, kliče Pilat. »Na križ ž njim! na križ ž njim!« ponavlja zdivjana množica, staro in mlado, bogato in revno, judovski duhovni in ljudstvo, od Kristusa ozdravljeni in potolaženi. »Na križ ž njim!« ponavljajo vsi iz jednega grla!

Vse to sliši tudi — Baraba. On je neizrečeno vesel, da je vse tako navdušeno zanj, četudi jih je toliko pomoril in poropal; vesel je, da mu prednost dajó pred Kristusom, nad katerim Pilat ne najde nobene krivice. Vesel je, da se zanj potegujejo celo farizeji in veliki duhovniki; vesel je, da bo zopet prost ter tako mogel na dalje ropati in moriti. — Vesel je zlasti satan in ves pekel ž njim, ker se je dala s tem Bogu največja sramota, vesel je, da so Judje sprejeli njegovega služabnika Barabo, Kristusa, Zveličarja, in s tem svoje lastno izveličanje pa zavrgli.

Predragi v Kristusu! Božji Zveličar vse to sliši in že naprej vidi, kako se je judovsko ljudstvo s tem izročilo satanu in večnemu pogubljenju. Bolela ga je nehvaležnost judovskega ljudstva, še bolj ga je bolela nesreča tega ljudstva. — Da bi se ljudstvo odločilo zanj, dá se po Pilatu še jedenkrat postaviti pred Jude s trnjevo krono na glavi in ogrnjen s škrlatastim plaščem. Pilat zakliče: *Ecce homo!* — *Glejte človek!* Omečiti hoče trdo srce nehvaležnega ljudstva. Marija upa, da bodo Judje sedaj prosili za Jezusa. *Proč ž njim! Križaj ga!* glasi se zadnja beseda zdivjanega ljudstva. *Njegova kri naj pride nad nas in naše otroke!* Kristus je zdaj popolnoma zavržen.

II. Predragi v Kristusu! Vi se zavzamete nad to črno nehvaležnostjo ljudstva; studi se vam to ljudstvo; polni nevolje ste do njega, ker je zavrglo Kristusa, sprejelo pa največjega hudo delnika. Toda, predragi v Gospodu! počakajte s svojo sodbo. Marsikateri kristjan dela še dandanes prav to, kar so storili Judje. Le pogledjte, tam v tabernakelju prebiva in stoji pred vami prav tisti Kristus, kateri je stal pred Judi. On vas je neizrečno ljubil s tem, da vam je postavil zakrament sv. Rešnjega Telesa. Tukaj On stoji pred vami prav tako mil in prisrčen, kakor je bil pred Judi; gleda na vas in vidi vsacega. Toda zraven njega stoji pa tudi — Baraba, prav tak in še hujši, kakor prvi. Vam je

še zdaj na prosto voljo dano, ali si izvolite Kristusa ali Barabo. Nebeški Oče, angelji, Marija in vsi svetniki pazijo, za katerega se bote odločili. Tudi satan pazi in vas draži. Ali je mogoče, da bi tudi vi govorili: »Proč s Kristusom; daj nam Barabo!« — In če kdo tako govori, zasluži prav tisto kazen, katera je zadela Jude.

In kdo je tisti Baraba, kateri stoji poleg Kristusa v svetem Rešnjem Telesu? To je — smrtni greh. Ta hudodelnik, katerega si ljudje veliko preje izvolijo, nego Kristusa in njegovo voljo, je pijančevanje, nečistost, smrtno sovraštvo, krivično blago, goljufija, pregrešno znanje in opuščanje verskih dolžnostij. Predragi v Gospodu! Ali ni res tako? Le pogledjmo nekoliko v življenje!

Že zadnjič smo omenjali mladeniča, ki opusti večkratno prejemanje sv. zakramentov iz strahu pred ljudmi. Dva se postavita pred tega mladeniča; Kristus mu prigovarja po vesti in spovedniku: ogibaj se te in te družčine, pridi večkrat k spovedi, da boš mogel iztrebiti svojo ukoreninjeno strast; zraven Kristusa se oglasi Baraba, to je: slabi tovariši in strah pred njimi. Ti mu pravijo: »Kaj boš tak pobožnjak in mračnjak?« Mladenič se zboji zaničevanja, zasramovanja; ne izbere si Kristusa in njegove volje; noče večkrat prejemati sv. zakramentov, temveč izbere si raje Barabo, to je: posluša slabe tovariše; zboji se zaničevanja — in vse skupaj opusti ter pade nazaj v stare grehe.

Ob skušnjavi se oglasita v grešniku dva glasova. Jeden pravi: »Nikar tega ne stori!« Drugi glas pa mu pravi: »Saj to ni nič, le stori!« On posluša glas satanov; izbere si Barabo; stori greh in se ne zmeni za Kristusa in njegovo voljo.

Smrtni greh je največje zaničevanje Boga samega, upornost nasproti Kristusu samemu. Hudobni angelji so govorili: »Bog, ne homo Ti služili!« Prav tako govori, če ne z besedo vsaj z dejanjem, smrtni grešnik: »Bog! ne bom Ti služil!« — Ti mi sicer ukazuješ, da moram iti vsako nedeljo in praznik k sv. maši, da moram iti vsako leto vsaj jedenkrat k sv. zakramentom, da moram spolnovati postno zapoved; da moram spolnovati druge zapovedi ter tebe častiti, toda jaz nočem iti, nočem ti služiti! Ti mi sicer prepo-veduješ, da naj se varujem nečistosti, da naj ne obrekujem, da naj bližnjiku ne delam krivice, da naj ne podpiram cerkvi nasprotnih časopisov, toda jaz hočem to storiti. Tako grešnik zavrže Kristusa, ne zmeni se zanj, izvoli pa Barabo: posluša hudo nagnenje, stori grehe. Predragi v Gospodu! Koliko tacih slučajev bi še lahko

našteli, ko se človek očitno postavi na stran Barabe, zavrže pa Kristusa in zapovedi njegove sv. cerkve.

Prav živo si v spomin pokličemo še jedenkrat, kako je Jezus Kristus — Barabi nasproti stal. Ko je bil naš Zveličar bičan, dal ga je Pilat peljati na vzvišen prostor; na glavi je imel trnjevo krono, odet je bil z rudečim plaščem, njegova sv. kri je močila marmornata tla. Celo Pilata je ganil ta prizor, da je rekel: *Glejte, človek!* Na dvoru so pa stali veliki duhovni, farizeji in ljudstvo, kateremu je Zveličar skazal toliko dobrot. A tudi iskrica usmiljenja se ni vnela v njih srcu, ampak kričali so: *Križaj ga! Križaj ga!* — Ti, grešnik, si pa prav tako neobčutljiv! Tukaj v tabernakelju je torej tvoj mili Zveličar, ponižan in zaničevan, in ti vendar ne nehaš grešiti. Nikar se ne opravičuj, da ne misliš na to; ne — žališ ga tako, kakor Judje. Brez sočutja si s svojim trpečim Zveličarjem; tvoji grehi ga bolj žalijo, kot udarci biča, kot trnjeva krona, zato ker ljubega Zveličarja bolje poznaš in si prejel več dobrot kot Judje. Naj bi te vendar jedenkrat pretresle Pilatove besede: *Glejte, človek!* Glejte, kaj so storili grehi iz včlovečenega Boga — Jezusa Kristusa! Naj bi te pretresle Pilatove besede in te vzbudile k spokornemu življenju! Amen. —k.

2. Marijino srce — srce dobre matere: V. Marija — pomoč kristijanov.

Pod tvojo pomoč pribežimo,
o sveta božja porodnica.

Cerkv. mol.

Človek, ki ima v resnici dobro srce, ni zadovoljen, da je sam srečen, ampak želi, da bi tudi drugi bili deležni iste sreče; on se veseli, če tudi druge srečne vidi. Vedno si prizadeva, da bi druge videl srečne. Zato si celo sam pritrjuje veselje, sam rad kaj pretrpi. Nikomur pa ni to tako prirojeno kot materam. Kdo ni že občudoval materinega srca, ki jedino le po tem hrepeni, jedino le to želi, da bi bilo nje dete srečno? Kolikokrat smo že videli in slišali o materah, ki so si od ust pritrgale same, da bi izsolale svojega otroka in tako srečnega storile. Ljubezen materinega srca ne jenja prej, dokler ni dete srečno. Ako pa to stori pozemeljska mati, v koliko večji meri smemo in moramo to še-le pričakovati od naše najboljše nebeške matere. Ljubezen najboljšega materinega srca

— presvetega Marijinega srca se razodeva zlasti v tem, da svoje otroke osrečuje. Marija je najboljša pomočnica kristijanom; zato iščimo in prosimo njene pomoči že tu na zemlji. To je vsebina mojega današnjega govora v čast Marijinega srca!

Naš Zveličar je hodil okolu, dobrote deleč. V teh kratkih besedah nam je najlepše opisano ljubeznipolno srce Jezusovo. — Njegovo pot so zaznamovale posušene solze, zaceljene rane, ozdravljene bolezni. — Na desno in na levo je sival svoje blagodare, delil svoj blagoslov in srečo. Veseli obrazi, solze veselja in hvaležnosti so oznanjevali njegovo bližino. In te vesele obraze je gledala naša nebeška mati; vsklike veselja in hvaležnosti je čulo njeno srce. V tem času je spoznala, kolika radost, kolika sreča je, osrečevati druge. Ali se nam je potem še čuditi, da se je tudi v njenem srcu vzbudila želja in vsplamtelo hrepenenje, da bi tudi ona toliko srečo delila kot Jezus? Že prej je večkrat pokazala, kako njeno srce želi in hrepeni druge osrečevati. *Hitela je v gore*, pravi sveto pismo, ko pripoveduje o obiskovanju sv. Elizabete, da bi nam pokazala, kako jo je gnalo njeno srce, da bi v svoji sreči tudi druge srečne videla. — Ne počasi, ne prisiljena, ampak hitro in z veseljem obličjem, z radostnim srcem gre po pustih krajih, slabih potih, samotnih stezah in strmih bregovih, samo da bi srečo delila in veselje oznanjevala. — Glej Marijo v Kani Galilejski! Vino je pošlo, zadrega je velika, rušiti se hoče veselje ženitovanjsko. Toda njeno materino srce to vidi, občuti in ne more se premagati. Predno pa jo je kdo prosil, prosi pomoči od svojega vsemogočnega Sina in provzroči prvi čudež. Po čemur je njeno srce hrepenelo, po tem se je vnelo še bolj njeno hrepenenje, ko je videla vzgled svojega ljubelega Sina, ki je želel osrečiti svoje otroke že na zemlji.

Kar je storila Marija v Kani Galilejski, to izvršuje sedaj v nebesih. »Marija je vsem vse postala«, kliče nam sv. Bernard, »vsem odpira naročje svoje usmiljene ljubezni, da vsi prejmejo od njene obilice, jetnik rešitev, bolnik zdravje, žalostni tolažbo, grešnik odpuščanje, tako da ga ni, ki bi se ne ogreval na žarkih tega solnca.« — »Ves svet je poln tvojega usmiljenja,« kliče ji isti svetnik. — In kaj družega nam hoče povedati sv. cerkev, ko jo imenuje *zdravje bolnikov, tolažnico žalostnih, pomoč kristijanov, pribežališče grešnikov?* — Ako se hočeš o tem do dobra prepričati, pojdi na kraje, ki so njej posvečeni, na Marijina božja pota. Tam ti to

resnico oznanjujejo stene, tam ti to napovedujejo darovi, katere je prineslo oveseljeno, osrečeno srce njenega otroka.

Posebno pa njeno srce bije za one, ki so najnesrečnejši, za grešnike. Te si zlasti ona prizadeva osrečiti, tem zopet posebno hrepeni povrniti zgubljeno veselje. O kako žalosten je stan ubozega grešnika, ki je zgubil mir srca, mir vesti, ta najdražji zaklad za človeka na svetu! *Mirna vest je vedna gostija*, uči nas sv. pismo. »O mirna vest!« kliče sv. Avguštin, »ti si sicer še na zemlji v tej solzni dolini, in vendar prebivaš že v nebesih. Vsi kraji so ti zavoljo tolažbe, katero vživaš zaradi nje, kakor nebesa.« »Strašna puščava je bila moje prebivališče, od hudega posla štel si lahko na meni vse kosti, kožo je solnce ožgalo, zemlja je bila moje ležišče, trd kamen moja blazina, dan na dan so moje oči solze točile, neprestano so prihajali vzdihljeji iz mojih prs. — Toda pri vsem, tako pravi sv. Hijeronim, ako sem svoje oči povzdignil proti nebu, zdelo se mi je, kakor da bi stanoval med angelji, s toliko tolažbo in veseljem je bilo napolnjeno moje srce.« *Mirna vest je prava sreča tu na zemlji. Naj si tudi človeka obiskujejo križi in težave, vendar je srečen, ako ima mirno vest, med tem ko oni, ki nima tega miru, tudi v vsem posvetnem veselju nima prave sreče. — »Ako bi tudi vse imeli, kar svet občuduje in ceni, kaj bi nam to pomagalo«, vpraša nas sv. Gregor Nisenski, »ako bi pa mirne vesti ne imeli?« Pač res, kako bi mogel človek srečen in zadovoljen biti, naj si ima tudi vsega, kar svet srečo imenuje, ako pa ima nad seboj razžaljenega Boga, ki ga sovraži in ima že roko pripravljeno, da bi ga vdaril, ako vidi pred seboj odprto žrelo peklenskega brezdna, katero ga vtegne vsak trenotek požreti? Zato tudi sv. pismo pravi: *Hudobni nimajo miru.**

To je kaj dobro vedel nek berač. Nekoč je šel namreč imeniten gospod na lov. Tu zasliši petje v bližini. Kmalu zagleda revnega, gobovega moža. Vpraša ga, zakaj je pri tolikem trpljenju vendar tako vesel. »Glejte, ljubi gospod, odvrne berač, pri vsej svoji telesni nadlogi, pri vsem trpljenju sem vendar dobre volje, saj imam Boga v svojem srcu, ker imam čisto vest.«

Pač resnične so besede sv. Janeza Krizostoma: »Zavoljo mirne vesti vživajo dobri ljudje neizmerno večje veselje tudi v svojih revah in nadlogah, kakor pa ga zamore vživati grešno srce med vživanjem, poželjivostjo, bogastvom in častmi. Kdor ima čisto vest, naj si je tudi slabo oblečen, če se tudi morda včasih z lakotjo bori, vendar mirneje in srečnejše živi, kakor oni, ki plavajo v samem

razveseljevanju in radovanju.« Kolika sreča je torej mirna vest! In te grešnik nima; kje je torej nesrečnejši otrok, kakor on? Ako si Marijino materino srce že toliko prizadeva v posvetnih rečeh osrečevati svoje otroke, koliko bolj bo to storila še-le pri grešniku. Od tod ima prelepo ime: *Pribežališče grešnikov*.

Dva zakonska sta živela v začetku v lepem miru. Imela sta malo kupčijo, ki ju je redila, in še nekoliko sta si mogla prihraniti. Z veselim srcem sta služila Bogu in posebno sta častila blaženo Devico Marijo. V petem letu njih zakona oboli žena hudo na očeh. Skoraj bi bila oslepela. Ta nesreča je imela slabe posledice za družino, kajti kupčija je začela pešati, dohodki so se vedno bolj zmanjševali, stroški za zdravnika in druge potrebe so se množili. Tu se zatečeta v svoji žalosti in nesreči k Mariji, šla sta na božjo pot v romarsko cerkev Altötting. Ko se vrneta domu, ženi ni bilo sicer nič boljše, a začela je opravljati devetdnevnicu, katero ji je bil spovednik nasvetoval. — In glej — sedmi dan je bolezen popolnoma zginila. Zopet se je povrnila prejšnja sreča in zadovoljnost v družino, kupčija se je zboljšala, in povrnilo se je prejšnje blagostanje. Žena je sedaj zopet videla, a ni bilo vse dobro, kar je morala gledati; njen mož postal je namreč ves drugačen. Vsled slabe kupčije in gotovo tudi po svoji lahkomišljenosti je zabredel mož na slaba pota. Opuščal je molitev, katero je prej toliko ljubil, ogibal se je cerkve, kamor je prej rad hodil. Razne reči so o njem pripovedovali, a on je vse tajil. Tu ne izdá nobena človeška pomoč, kakor pri meni ni, reče uboga žena, tu more le sv. Devica pomagati. Zopet se poda na isto božjo pot. »Jedenkrat si že pomagala, pomagaj še zdaj. Prej si zacelila telesno rano, zaceli zdaj še dušno«, tako z otročjim zaupanjem kliče k Mariji ter ji opisuje prejšnjo srečo v zakonu. Prejela je sv. zakramente in se vrnila na svoj dom. Ni bila še dolgo doma, ko mož nevarno oboli. Sam pošlje po duhovnika ter se skesano spove. — Ko ozdravi, zdrava je bila tudi njegova duša. Zopet se je povrnila prejšnja sreča, prejšnja jedinost in ljubezen v družino, katera je zdaj še s toliko večjo vnemo častila blaženo Devico Marijo ter vsem oznanjevala, da je Marijino srce — srce dobre matere, ki nas osrečuje.

Srečen želiš biti tudi ti, dragi v Gospodu! Morda si zašel v največjo nesrečo, v greh. Glej, pri Marijinem materinem srcu lahko dobiš srečo. Zatorej se ne mudi v teh dnevih zveličanja, pojdi k nji po dobro opravljeni velikonočni spovedi in imel boš srečo, našel življenje in sprejel kdaj največjo srečo — zveličanje od Gospoda. Amen.

J. M. Seigerschmied.

3. Psovanje.

Ali ne govorimo mi prav, da si Samarijan in hudiča imaš?

Jan. 8, 48.

Jezni človek se hoče maščevati nad tistim, ki ga je ujezil. Najpreje poskuša svoje maščevanje s tem, da dokazuje krivičnost svojega nasprotnika. Ko mu pa zmanjka dokazov, ga začne psovati in zmerjati. To vidimo tudi pri judovskih sovražnikih našega Zveličarja. Ker niso imeli dokazov, so ga jeli zmerjati. Današnji evangelij nam pripoveduje, da jim je Zveličar naravnost rekel, da niso iz Boga, ker nočejo poslušati njegove božje besede. In nato ga pričnó psovati, da je Samarijan (najhujši sovražnik judovskega ljudstva) in da ima hudiča. Z največjim mirom jim odgovori nato Zveličar: *Jaz nimam hudiča, ampak častim svojega Očeta, in vi ste mi čast vzeli.* Judje so le še bolj kričali nad njim, da ima hudiča, in ko jim je božji Odrešenik vsako njihovo besedo mirno in odločno zavrnil, so se tako razjezili, da so ga hoteli kamenjati. Tako, kot ti Judje, delajo še zdaj jezni ljudje in vzlasti sovražniki svete vere in cerkve so taki. Najpreje je na vrsti psovanje in ko to nič ne pomaga, pa sila.

Oglejmo si 1. kakšen greh je psovanje in 2. kako se obnašajmo mi proti psovalcem!

1. Psovka je beseda, s katero se žali bližnjikova čast. Psovke so treh vrst: 1. če se očita komu z besedo kak resničen ali izmišljen greh, n. pr. da je pijanec; 2. če se komu očitajo telesne ali dušne napake, n. pr. da je slep, kruljav, neumen; 3. če se komu oponašajo kake izkazane dobrote; to vrsto psovke opisuje modri Sirah, rekoč: *Nespametnikov dar ti ne bo k pridu; on malo dá in veliko oponaša* (Sir. 20, 14. 15.).

Psovka sama po sebi jemlje bližnjiku čast, in če ima kdo namen psovati zato, da bi drugem vzela čast, je to smrtni greh, ki ni manjši, kot tatvina in rop. Človek namreč nič manj ne ljubi svoje časti, nego svoje posestvo (Sv. Tom. S. Th. II. II. q. 72. a. 2.).

Gotovo je pa greh še večji, če se hoče vzeti s psovkami čast duhovnikom ali celo vsemu duhovskemu stanu.

O našem Gospodu beremo, da je dejal učencema na poti v Emavs: *O, vidva nespametna in kesnega srca* (Luk. 24, 25.) in sveti Pavel je pisal Galačanom: *O nespametni Galačani* (Gal. 3, 1.). To

niso psovke, marveč zaslužena kazen v besedah, izgovorjena v ta namen, da bi posvarjeni izpregledali.

Časih se izpregovori kaka psovka samo iz prenašljenosti, iz razburjenosti, brez namena komu vzeti čast. V teh slučajih je le mal greh. Velikrat se slišijo psovke iz šale. Te so lahko brez greha. Če pa kdo opsuje svojega bližnjika v šali in se nič ne ozira na to, da ga to boli, marveč hoče vzbujati samo smeh, je to gotovo greh.

2. Pripravljeni moramo biti prenašati psovke, če je treba, po Zveličarjevih besedah: *Če te kdo udari po desnem licu, pomôli mu še drugo* (Mat. 5, 39.). Ta beseda velja le, če je koristno ali celo potrebno. Velikrat je pa narobe potrebno, da zavrnamo psovko in se potegnemo za svojo čast, vzlasti: 1. da se psovalcu potlači predrznost, ker je to v njegovo lastno korist. *Odgovori neumnežu po njegovi neumnosti, da se ne bo modrega mislil*, nas uči sveto pismo (Preg. 26, 5.). 2. Kdor potrebuje po svojem stanu dobrega imena, ima tudi prav, da se ustavi psovkam. S tem koristi svojemu delovanju; stariši, učitelji i. t. d. se po pravici potezajo za svojo čast. Vzlasti pa je to duhovniku potrebno; psovke proti njemu razkačijo in preslepé ljudi, da tudi njegovega delovanja ne marajo več.

Psovalcev je vedno več na svetu, ker je vedno manj trezne pameti. Kjer zmanjka uma, nastopi psovanje. Varujmo se psovanja in ustavljajmo se tudi mi grdim psovalcem! Dr. J. Krek.

Sopraznik Marije Device sedem žalosti.

Tri žalostne matere.

Prosi za nas, žalostna Mati božja,
da bomo vredni obljud Kristusovih.
Sv. cerkev.

Ker je vaša cerkev posvečena žalostni Materi božji *) in ker imate ravno zavoljo tega priljubljene cerkvene shode v postnih petkih, zato je gotovo opravičeno in umestno, da tudi jaz govorim o žalostni Materi božji. — Kolikorkrat pa mi je govoriti o žalostni Materi božji, vselej se spominjam še dveh drugih, tudi žalostnih mater. Te materi sta: naša telesna mati in naša duhovna mati, sveta

*) Vč. g. govornik je pridigoval na Breznici 15. marca 1895.

katoliška cerkev. Govoril bom tedej o treh žalostnih materah:

1. o žalostni telesni materi naši;
2. o žalostni duhovni materi sv. katoliški cerkvi;
3. o žalostni Materi božji;

Ti pa, žalostna Mati božja, patrona Brezniške fare, prosi za nas, da bomo vredni obljud Kristusovih!

Vsak kristjan ima tri matere. Prva je telesna naša mati, ki nas je v bolečinah rodila, z veliko skrbjo redila, nas učila, nas varovala in nam ljubeznivo pomagala. — Druga naša mati je duhovna mati, sv. katoliška cerkev, ki nas je precej po rojstvu v svoje naročje sprejela, ki nas pase s kruhom božje besede in krepča z milostjo sv. zakramentov. — Tretja naša mati pa je sveta Mati božja, kateri nas je umirajoči Zveličar izročil, ko jo je sv. Janezu in ž njim nam vsem dal za mater.

1. Kaj pa storé te matere za svoje otroke, ali kaj imamo od teh treh mater?

a) Kaj je telesna mati svojemu otroku, to skoraj ni treba, da bi popisoval, saj se o tem vsaki dan lahko prepričamo, saj smo to vsi več ali manj sami izkušali. Gotovo je ni večje ljubezni na zemlji, kot je ljubezen materina do otrok; saj je ta ljubezen prešla celo v pregovor. Bog je že materino srce tako vstvaril, da ne more drugače, kakor ljubiti svoje otroke. To resnico nam spričuje zgodovina starih in novih časov. Vemo, da so matere že starih paganov ljubile svoje otroke in ravno to opazujemo tudi pri nevernikih naših časov. Samo to je razložek, da je pri onih materah ljubezen zgolj natorna, pri naših krščanskih materah pa vzvišena in posvečena, če namreč matere, kakor bi morale, svoje otroke zavoljo Boga ljubijo. Tega še skoraj misliti ne moremo, da bi kakšna mati svojemu otroku kaj hudega želela ali kaj žalega storila, in če se to vendar katerikrat zgodi, da se lastna mati pregreši nad svojim otrokom, ali da ga še celo umori, se nad tem ves svet zavzame in tako mater po pravici imenuje »nečloveško mater!« — To resnico spričujete tudi ve, brezniške matere, ki nimate drugačnega srca, kakor matere drugod, in ki bi bile silno žaljene, ko bi vam kdo rekel, da ne ljubite svojih otrok. Če se vam v tem oziru kaj sme in more očitati, je le to, da je ta vaša ljubezen včasih celo prevelika, napačna ali preveč natorna!

b) Kaj pa naša duhovna mati, sv. katoliška cerkev? Kaj pa ta stori za nas? — Tudi ta nas presrečno, silno ljubi; tudi njena ljubezen je materina, tedaj velika ljubezen, (ravno zato se mati imenuje), samo da je ta ljubezen v tem obziru boljša, ker je duhovna, sveta, čista in stanovitna. — Telesne matere le bolj skrbé za časni blagor svojih otrok, sv. mati katoliška cerkev pa se trudi v prvi vrsti za dušni blagor, za zveličanje svojih otrok, vernih kristijanov, dasiravno tudi njih časnega blagostanja ne prezira. Telesna mati včasih kmalu odmrje otrokom, ali pa se ti razkropé daleč od doma, daleč od svoje ljube matere. Glejte, v takih okoliščinah katoliška cerkev kot druga boljša mati skrbi za take zapuščene, posebno revne otroke, ko jih preskrbljuje po raznih zavodih in jih napeljuje na pot pobožnosti in zveličanja. Pa tudi če imajo otroci še stariše, še matere, katoliška cerkev vendar veliko stori, ko podpira stariše, in pri odgoji, ko jim svetuje, ko jih tolaži in pri malih prevzame velik del odgoje. Katoliška cerkev kot dobra mati pa tudi odraščene vodi in skrbi za njih duhovne potrebe. Če se njeni otroci, katoliški kristijani, omadežujejo z grehom, ali ranijo, jim zbrisuje grešne madeže in dušne rane izpira in celi pri sv. pokori; če oslabé, jih krepča z nebeškim kruhom, če zaidejo, jih nazaj kliče; če pridejo, jih ljubeznivo sprejme. Sv. katoliška cerkev spremlja kot dobra mati svoje otroke po vseh potih od zibeli do groba, povsod jim je tolažnica, povsod pomočnica. Če kristijan zboli, pošlje cerkev svoje mašnike k njemu in ti pridejo, naj je pot še tako dolga in slaba, naj je bolezen še tako gnjusna ali celo nalezljiva, in tudi na zadnjo uro, ko je stiska najhujša, tudi takrat sv. cerkev svojih otrok ne zapusti, pokrepča jih s svetimi zakramenti za zadnjo hudo pot v večnost in z mašnikovo molitvijo lajša zadnje trenutke. Zares, tudi katoliška cerkev je dobra, dobra mati; njene dobrote vsaki dan uživajte, njeno skrb skušate vsaki čas. In to skrb in ljubezen bi še-le prav spoznali, ko bi ne imeli duhovnikov, služabnikov te dobre matere!

c) Kaj pa dela za nas tretja naša mati? Kaj dela za nas sveta Mati božja? To pa najložej s tem dopovem, ako rečem, da ona izvršuje in izpolnuje ljubezen prvih dveh mater. Ona podpira telesne matere, da ne omagajo pod težo težkih dolžnostij; ona pa pomaga tudi duhovnikom svete cerkve, da vkljub mnogim težavam nadaljujejo in posredujejo delo odrešenja med vernimi kristijani! Ona, predobra mati, pomaga tudi ondi, kamor ne doseže oko telesne matere, kamor ne pride noga skrbnega duhovnega

pastirja. Ona je že marsikaterega zgubljenega sina ali zgubljeno hčer telesni materi nazaj pripeljala; ona poišče in najde tudi najbolj hudobnega in trdovratnega grešnika in ga pripravi in pritira k spovednici ali mu vsaj na zadnjo uro preskrbi duhovno pomoč in tolažbo. Gotovo je, da brez te dobre matere bi se jih veliko veliko pogubilo, in gotovo je, da kar je zveličanih v nebesih, se niso zveličali brez te matere in da se za Bogom nji najbolj morajo zahvaliti za zveličanje! To resnico potrjuje tudi sv. katoliška cerkev, ki nam veli tako moliti k Materi božji: *Sveta Marija, pridi na pomoč siromakom, podpiraj malosrčne, oveséli žalostne, prosí za ljudstvo, poteguj se za duhovnike, posreduj za pobožni ženski spol, naj čutijo vsi tvojo pomoč, katerikoli obhajajo tvoj sveti spomin!*

To in še več storé za nas naše tri matere. Kaj pa smo jim mi zato dolžni? — To je pač lahko vprašanje! — Ko bi nam tudi Bog v četrti zapovedi ne bil zapovedal svojo mater ljubiti in spoštovati, nam že lastna pamet pravi in lastno srce veli: materino ljubezen z ljubeznijo povračevati, jim hvaležen in iz srca vdan biti! Ali se pa tudi to res godi?

2. Na to vprašanje moramo z žalostjo in resno odgovoriti: Godi se ravno narobe. Otroci svojim materam njih ljubezen in trud povračujejo z nehvaležnostjo in nepokorščino.

a) Govorite vé tu pričujoče matere: Kako vas vaši otroci ubogajo? Kakšno hvaležnost vam skazujejo? Če hočete po pravici govoriti, bote rekly: Dokler so otroci majhni, že še ubogajo, kolikor pa so večji, manj tudi ubogajo, grše in hujše in nehvaležniše tudi ravnajo nam nasproti!

Glej, krščanska mati, ti si precej slišala, ko je tvoj otrok zajokal, si precej vstala, da si ga potolažila, če tudi te je težko stalo — ti pa zdaj ravno tega otroka dvakrat, in še večkrat pokličeš, pa se še zmeni ne, ali pa ti nazaj odgovori, ali pa naravnost pravi: Nočem! ne bom! ne grem! Ti, krščanska mati, si dala svojemu otroku kruha, če si ga morala tudi sebi od ust si pritrpati, če si ga morala tudi drugod iskati: ta tvoj otrok pa te zdaj še praša ne: Mati, ali ste lačni? Ti, krščanska mati, morda beračiš, sin pa po krčmah zapravlja; ti nimaš potrebne obleke, hči tvoja se pa košati in po plesiščih leta! Pa tudi takih sinov in hčerâ se ne manjka, ki svoje matere zmerjajo, kolnejo ali celo tepejo! Ali je potem čuda, ako marsikatera mati joka in zdihuje samo zavoljo svojih otrok? Ali ni to silno britko?

Zares, krščanske matere za vso ljubezen in skrb velikokrat nad svojimi otroci doživé in skušajo mnogo britkosti in žalosti. — Zares smilite se mi, uboge matere, ki imate toliko truda in trpljenja s svojimi otroci, potem vam pa tako grdo povračujejo! Če vse prav premislim, ne morem drugače reči, kakor to: da imate, krščanske matere, veliko več žalostnih kot veselih ur. Kolikokrat vas v žalost pripravi časna nesreča vaših otrok; vsaka nezgoda, ki zadene katerega vaših otrok, tudi vas boli. Še hujše pa vas boli hudobija in razuzdanost vaših otrok. Poznal sem ženo in mater, ki je vžila silne britkosti s svojimi otroci, in katero so zadevale nesreče prav kakor Joba. Jeden sin je z mano hodil v šolo, pa je v šesti šoli umrl; drugi sin je bil že v semenišču in bi bil imel kmalo posvečen biti, pa je tudi umrl; jeden je padel na Laškem v vojski, jeden je vtonil v Savi, jeden je kot trgovec prišel na nič — pomislite, koliko udarcev, koliko žalosti za to mater! Pa vse te nesreče je ložej prenašala, le to jo je najbolj bolelo, ko ji je bil menda jeden sina v pretepu ubit! — Tako tudi mislim, da vas druge nesreče tako ne bolé; ali to vam največjo žalost napravlja, ko morate videti in skušati, kako vaši odraščeni sinovi in hčere razuzdano, nečisto, nezmerno žive in ste v vednem strahu slišati kaj hudega ali žalostnega! — Oh zares, krščanske matere, vaša ljubezen se vam slabo povračuje, za ljubezen uživete večjidel le žalost, mnogokrat ne spite, mnogokrat zdihujete in jokate zavoljo svojih otrok.

b) Pa tudi sveta mati katoliška cerkev žaluje nad svojimi otroci, nad vernimi kristijani, ker ji povračujejo njene dobrote z nehvaležnostjo. Kar prerok Izaija o nehvaležnih Izraelcih pravi, to sme reči tudi katoliška cerkev o mnogih kristijanih: *Otroke sem izredila, oni pa so me zavrgli* (1, 2.). Ne bom tu govoril o tistih katoličanih, tako imenovanih omikaneih (razsvitljenih) po mestih, ki so zavrgli vso vero, in od katoličanstva nimajo družega, kot ime pa znamenje sv. krsta in sv. birme, katerih odvreči ne morejo; o takih, ki se krščanskega imena sramujejo, ki svojo mater katoliško cerkev, papeža, škofe, duhovne preganjajo, psujejo in zasramujejo! Govorim le o katoliških kristijanih na deželi, katerih se vedno več odtuji tej dobri materi sv. katoliški cerkvi. — Milo kliče ta dobra mati po svojih duhovnih pastirjih vernike skupaj in jim želi oznanjevati večne resnice, pa mnogi je nočejo poslušati. Fantini, komaj odrastli nedeljski šoli — že ostajajo med pridigo in naukom zunaj cerkve; goreči duhovniki vabijo k sv. zakramentom, čakajo

v spovednici, pogrinjajo mizo Gospodovo, pa mnogih ni blizo — še o velikonočnem času ne! Duhovni pastirji učé, opominjajo, tolažijo, svetujejo kakor vedó in znajo, pomagajo z besedo in dejanjem, pa ne najdejo hvaležnih src. Če se zgodi, da moramo posvariti in grajati kakšno razvado ali pohujšanje, če še tako mehko in mirno to storimo, precej je zamera gotova; zmerjajo nas, kolnejo nas, opravljajo nas, in če ni drugače, pa nas še po časnikih raznašajo! To, predragi! nas boli in žali in po pravici se lahko pritožujemo z besedami preroka Izaija: *Ljudstvo moje, kaj sem ti storil? ali s čim sem te žalil? odgovôri mi!* Predragi — ne tako, ne žalite svojih duhovnih pastirjev, ne dotikajte se maziljencev Gospodovih, ampak delajte po besedah sv. apostola Pavla, ki piše v listu do Hebrejcev (13, 17.): *Bôdite pokorni svojim prednikom, in bodite jim podložni; zakaj oni čujejo kakor taki, kateri bodo za vaše duše odgovor dajali, da z veseljem to delajo in ne zdihovaje; to bi namreč ne bilo dobro za vas!*

c) Pa tudi Marija, Mati božja, žaluje, žaluje nad grešnim svetom, ki ne neha Jezusa žaliti. Vsak smrtni greh, ki se zgodi, Mariji napravlja bolečine — njeno srce prebode z mečem bolečin! Saj je znano o nekem mladeniču, ki je Mater božjo sedem žalosti posebno častil, pa je neko noč velik nečist greh storil. Ko pride drugo jutro pred podobo žalostne Matere božje, kako se začudi, ko vidi v Marijinem srcu tičati ne sedem, ampak osem mečev. To je pomenilo, da je on sam s smrtnim grehom osmi meč potisnil Mariji v srce. Vsak smrtni greh je tedaj meč, s katerim grešniki sveto Srce Marijino — te dobre Matere — prebadajo! Marija je pod križem stala in se milo jokala, ko je videla, kako so rabelji neusmiljeno umorili njenega Sina; nič manj pa je ne boli, ko vidi, kaj grešniki delajo z njenim Sinom, kako ga s svojimi grehi vsak dan vnovič križajo. Marija je sicer zdaj v svoji slavi, in natorno ne čuti teh udarcev, katere ji grešniki prizadevajo, ali ona je takrat stoječa pod križem že vedela, kako bodo grešniki delali z njenim Sinom, zato je bila njena žalost tako velika, kakor morje, in ko bi je ne bil Bog podpiral, bi bila takrat gotovo žalosti umrla! Zato smemo reči, da je žalost telesnih mater zavoljo otrok včasih zelo zelo velika, žalost matere katoliške cerkve, to je duhovnih prednikov in pastirjev, zavoljo razuzdanosti in hudobije kristjanov zelo velika, ali žalost Marijina je bila vendar še največja.

Neka žena mi je nekdaj rekla tako: Moja žalost je večja, kakor Marijina! Jaz sem se takih besed ustrašil in jo vprašam:

Mati, kako to mislite? Ona pravi: Vidite, Marija je res strašno trpela, ko je videla umirati svojega nedolžnega in presvetega Sina v takih bolečinah in v taki sramoti; ali te žalosti vendar ni imela, kakor jaz. Marija je vsaj vedela, da je za dušo njenega Sina dobro; mene pa ravno to najbolj boli in peče in skrbi, ker sem vedno v strahu, da bodo mojega sina jedenkrat pri pretepu ubili in da bo tako vekomaj pogubljen, da bo šla duša v zgubo! To, to je žalost, katere Marija ni imela! Ali vendar, ji pravim jaz, je tudi to žalost Marija občutila takrat, ker ji je bilo razodeto, da bo vkljub Jezusovem trpljenju veliko duš pogubljenih. Vse te duše je Marija v duhu gledala in zato je bila njena žalost neizmerna kakor morje. Zakaj vsi ti so tudi njeni otroci, in če že dobri materi poguba jednega sina nareja tako žalost, kakšno žalost je imela še-le Marija, ko je videla, koliko duš se bo večno pogubilo!

Slišali ste danes, predragi! o treh žalostnih materah in koliko žalosti da imajo in prenašajo! Kaj naj bo pa sedaj sad današnjega premišljevanja? I kaj družega, kot naše resnično poboljšanje! Na dan sodbe bodo marsikaterega pogubile tiste solze, katere je točila zavoljo njega telesna mati, ali katere so točili žaljeni duhovni pastirji, ali katere je točila žalostna Mati Marija! Kdor ima še kolikanj srca, kdor ni že popolnoma otrpnen, mora misliti in reči: Svojim dobrim materam ne bom več žalosti delal, ampak za naprej jim hočem delati veselje; zavoljo mene ne smejo več solzâ točiti, ampak tudi te, ki so tekle, hočem posušiti z resničnim poboljšanjem!

Ko sem bil jaz izdelal osmo šolo, nameraval sem iti na Dunaj in ne v semenišče, kakor so stariši želeli. Ko sem ranjci materi, Bog jim daj nebesa, razodel ta sklep, so rekli: Tako me še nisi nikoli razžalil! Jaz sem hotel ostati stanoviten, ali kolikorkrat sem jih ugledal žalostne in objokane, mi je nekaj reklo: Nikar ne žali tako svoje matere, nikar naj ne žalujejo zavoljo tebe, naredi jim veselje, pojdi v semenišče! In storil sem tako, in mati so bili zopet veseli, in jaz sem bil vesel in sem še danes! Tako stôri tudi ti, krščanski sin, krščanska hči! Ko bi imeli žalovati zavoljo tebe tvoja mati, reci: Te žalosti jim pa ne storim, zavoljo mene ne smejo jokati, raje storim po njih volji! — Verni kristijan, če vidiš, da bi imeli zavoljo tebe žalovati tvoj duhovni pastir, nikar jim ne napravljaj težav in bridkostij; reci, tega ne storim, da bi

jokala zavoljo mene mati katoliška cerkev, da bi žalovali zavoljo mene moj duhovni pastir! Dragi kristijan, če te greh vabi, pa se spomniš, da s tem Mariji žalost napravljaš, reci: Tega pa ne storim, da bo zavoljo mene žalostna Mati božja. Amen.

Janecz Ažman.

Šesta postna ali cvetna nedelja.

I. Jezus Kristus v sv. Rešnjem Telesu: VI. Jezusovi prijatelji — nekdanj in sedaj.

Ko je tedaj Jezus mater in učenca, katerega je ljubil, videl zraven stati, reče . . . učencu: Glej, tvoja mati!

Jan. 19, 26. 27.

V postnih pridigah govorimo navadno o Jezusovem trpljenju, da bi verniki to premišljevali, zbudjali kesanje nad grehi ter se vredno pripravili na prejem sv. zakramentov. Toda tudi pridige o sv. Rešnjem Telesu so kaj primerne za postni čas. Saj je ta zakrament v najtesnejši zvezi z Gospodovim trpljenjem. Kar se je takrat godilo, to se godi še dandanes v tem zakramentu, čeprav ne na tako viden način. Le poglejmo: Zveličar se je daroval na križu — tudi dandanes se še daruje pri sv. maši v podobah kruha in vina; pri svojem trpljenju je bil on neizrečeno ponižan; skrita je bila njegova božja natora, imeli so ga za najbolj zaničevanega človeka — tudi dandanes je neizrečeno ponižan, ker je skrit pod neznatno podobo belega kruha; tukaj ga še kot človeka ne vidimo; takrat so ga surovi hlapci, vojaki in Judje zasramovali, zmerjali, mu v obraz pljuvali, zausnice mu dajali — tudi dandanes ga še mnogi pri sv. obhajilu ne vredno prejemajo; drugi, zlasti prostozidarji, ga žalijo z različnim oskrunjevanjem; tretji z različnim onečaščenjem in drugimi smrtnimi grehi, kateri se godé dan na dan — prav blizu cerkvâ. Resnično je, da se Jezusovo trpljenje v sv. Rešnjem Telesu še vedno nevidno ponavlja.

Do sedaj ste videli le bolj žalostno stran; govoril sem vam o sovražnikih Jezusovih — nekdanj in sedaj; oglejmo si v današnji, zadnji pridigi veselejšo stran, govorimo o nekaterih prijateljih njegovih nekdanj in sedaj! Čuli boste tudi vi v današnjem govoru, kako obilno je Jezus poplačal zvestobo svojih prijateljev v svojem trpljenju. To nam je zagotovilo, da bo tudi poplačal našo zvestobo do njega v sv. Rešnjem Telesu!

I. Najzvestejši prijatelj Jesusov v trpljenju je bil poleg Marije sv. apostol Janez. On Jezusa ni zapustil do zadnjega izdihljeja njegovega na križu, drugi apostoli so se pa vsi razkropili. Le pogledjmo njegovo zvestobo! Od daleč je šel z Oljske gore za njim; bil je pričujoč v oni dvorani, kjer ga je judovski zbor obsodil k smrti; tekel je k njegovi materi Mariji ter jo skušal tolažiti, ker je bil Jezus ujet; Marija je šla za Jezusom na križevem potu, in sv. Janez jo je spremljal na vsem potu na goro Kalvarijo; šel je z njo za Jezusom po vseh ulicah Jeruzalemskega mesta, šel je celó do križa. Jedin sv. Janez je bil izmed moških, ki so kot prijatelji spremljali Jezusa na goro Kalvarijo. Tako zvest prijatelj Zveličarjev je bil sv. Janez.

Zato ni čudo, ako ga je Gospod tudi obilno poplačal za to zvestobo. Na križu viseč mu je izročil v varstvo ono, kar mu je bilo na svetu najljubše, najdražje in prijetnejše — svojo mater, rekoč: *Sin, gledj tvoja mati!* In od tistega trenutka dalje je imel sv. Janez Marijo v svoji hiši, pod svojim varstvom, v svoji skrbi. Ustno izročilo pripoveduje, da je Marija živela po Jezusovem vnebohodu na zemlji še petnajst let. In koga je doletela ta izvanredna čast, da je skrbel za njo teh petnajst let? — Sv. Janeza! On je smel petnajst let bivati z njo pod jedno streho, jesti pri jedni mizi z — božjo materjo. Kolika čast to za sv. Janeza. In Marija je tudi njega poleg Jezusa in Jožefa — najbolj ljubila. — Drugo plačilo Jezusovo za Janezovo zvestobo je bilo to, da on ni umrl mučeniške, temveč naravne smrti. Zakaj pa? Sv. Janez je na duši veliko trpel takrat, ko je videl toliko trpeti Jezusa in Marijo. To njegovo sočutje z Gospodovim in Marijinim trpljenjem je sprejel Jezus za pravo mučeništvo, zato ga je obvaroval pred mučeniško smrtjo. Tako plačuje Zveličar one, ki mu zvesto služijo.

Rekli smo, da je med moškimi jedini sv. Janez bil pod križem Jezusovim na gori Kalvariji. Še za jednega vemo, ki mu je bil prijatelj, to je Simon iz Cirene. Spočetka je nosil križ Jezusov le prisiljen, zeló nerad in je godrnjal. Ko je pa videl čudovito Jezusovo krotkost pri vsem zasramovanju, dobil je táko ljubezen do Zveličarja, da mu je z veseljem postregel; imel je sočutje in usmiljenje z Jezusom in rad mu je pomagal križ nesti. — Tudi prijaznost Simeonovo je Zveličar poplačal s tem, da mu je dal milost spreobrnjenja; Simeon iz Cirene, poprej pagan in nevernik, postal je Jezusov učenec in slednjič svetnik. Tudi njegova dva sinova sta bila kristijana in celo skofa.

Predragi v Gospodu! Morda bote rekli: sv. Janeza je Gospod samo zato tako ljubil, ker je bil še nedolžen in svet, zato mu je izročil v varstvo svoj najdražji zaklad — Marijo! Res je to! Zaradi te čednosti je gospod Janeza posebno ljubil, a tudi zakonskega Simeona je ljubil ter ga poplačal zaradi njegove ljubezni do njega! Bog gleda najprvo na to, kako ljubezen ima kdo do njega; po tem ga plačuje, naj bo zakonskega ali samskega stanu.

Posebno prijaznost so Gospodu v trpljenju skazovale tudi pobožne žene. Nobena ni bežala; vse so ga spremljale na križevem potu. In ta zvestoba mu je bila tako všeč, da je vsako obilno poplačal. Le pomislimo, komu izmed ljudij je on dal kedaj svojo podobo, če smem tako reči? Nobenemu ne! Tudi svoji materi ne, temveč samo Veroniki, ki mu je podala potni prt. Dalje: Komu se je Jezus po vstajenju prvemu prikazal? Najprej svoji materi, potem pa Mariji Magdaleni. In kako ljubeznivo jo je nagovoril! Potem se je prikazal — drugim pobožnim ženam! To še ni bilo dovolj! Te pobožne žene hotel je imeti pri sebi v nebesih; dal jim je milost velike svetosti. Marija Magdalena, ki se je najzvestejšo skazala v Jezusovem trpljenju, uživa tudi v nebesih za Marijo največjo slavo med vsemi ženami. Tako plačuje Zveličar one, ki ga ljubijo, ki so mu zvesti.

Izmed moških sta bila poleg Janeza in Simona iz Čirene Jezusova najzvestejša prijatelja: Jožef Arimatejec in Nikodem. Po smrti sta mu skazovala svojo ljubezen s tem, da sta ga spoštljivo snela s križa in Jožef ga je dal pokopati v svoj lastni grob. Tudi to prijaznost je Jezus poplačal, četudi se mu je skazala mrtvemu. Oba sta zdaj v nebesih v veliki svetosti.

II. Zakaj vam naštevam te Jezusove prijatelje ob njegovem trpljenju? Zakaj vam neki pripovedujem, kako natančno jim je Jezus poplačal zvestobo in ljubezen, katero so mu skazovali? Glejte! zato, da bi vas vnel za češčenje sv. Rešnjega Telesa! Predragi v Gospodu! Tu imamo ravno tistega Zveličarja v neskončnem ponižanju. Kdor mu tu skaže svojo prijaznost s tem, da ga časti, moli, zvesto spremlja ali zagovarja, tega bo obilno poplačal, zato ker mu je to ljubo in všeč.

V ta namen povabim konečno danes k češčenju sv. Rešnjega Telesa najprvo one, ki so podobni sv. Janezu t. j. nedolžne mlade ljudi. Takih presrečnih je med vami še dokaj, ki so ohranili krstno nedolžnost. Taki ljudje pridejo igraje v nebesa, ako v tem stanu umrjejo. Nje ima Gospod zelo rad zraven sebe, ker

so še nedolžni. Častite in molite ga tu vi nedolžni — mladi ljudje! In Gospod Zveličar vam bo poplašal vašo zvestobo s tem, da vam bo ohranil najdražji zaklad — vašo nedolžnost! Predragi v Gospodu! Zakaj neki toliko mladih ljudij tako zgodaj zgubi svojo nedolžnost? Vprašam: zakaj? Zato, ker ne sklepajo tesnega prijateljstva z Jezusom in Marijo! Planinska roža ostane le toliko časa sveža in lepa, dokler rase visoko v planinah — blizu nebá; v nižavi, v dolini obledí. Predragi! Nedolžnost je taka planinska roža; tudi nedolžnost bo ostala le toliko časa lepa in sveža, dokler bo rastla blizu tabernakelja, dokler bo srkala v sè vonjavo tabernakeljevo; kakor hitro pa začne planinska roža nedolžnosti srkati v sè duhá pregrešnega sveta, kakor hitro se ta roža presadi v nižavo posvetnega pregrešnega razveseljevanja, tedaj kmalu obledí in končno popolnoma ovene. Zato mladi ljudje, da ohranite svoj srečni stan, posnemajte nedolžnega sv. Janeza; častite radi sv. Rešnjje Telo ter prejemajte sv. obhajilo večkrat v letu, morda vsak mesec jedenkrat. Za plačilo za to zvestobo vam bo dal Jezus tu na zemlji mir vesti, notranje veselje, onstran groba pa pojdete *za Jagnjetom, kamorkoli pojde!*

Simona iz Cirene posnemajo naj zakonski, očetje in matere, gospodarji in gospodinje, delavci in obrtniki, sploh vsi odraščeni. S početka je Simon nerad in z nevoljo nosil križ, toda pozneje, podpiran po Jezusovem vzgledu ga je nosil lahko. Tako imajo tudi stariši in drugi predstojniki svoje križe. Brez Jezusa jih bodo nosili težkó, nevoljno, z godrnjanjem, toda z njegovo pomočjo lahko. Torej, vi stariši in predstojniki, pridite k Jezusu v sv. Rešnjem Telesu! Tukaj iščite pomoči in razsvetljenja, kako bi mogli natanjko spolnovati svoje dolžnosti; Kristus vas bo učil, kako je treba otroke izrediti, da bodo dobri. Z jedno četrť ure pred sv. Rešnjim Telesom, z jednim sv. obhajilom jih bote bolje izredili, kakor z vsem naukom in opominjevanjem doma. Predragi v Gospodu! Pred sv. Rešnjim Telesom se otroci prav dobro in vspešno izrejšajo.

Sv. Rešnje Telo naj bi častili vsi moški po vzgledu Jožefa Arimatejca in Nikodema. Ta dva se nista bala, nista sramovala bližati se Jezusovemu telesu ter ga sneti s križa. Tako, predragi! naj se noben možak ne sramuje svojega živega Boga v svetem Rešnjem Telesu!

Toda, če bi pa vse Jezusa zapustilo, naj ga vsaj ne zapusté — p o b o ž n e d u š e! Posnemajo naj pobožne žené — jeruzalemske!

Ženski spol imenujejo navadno — slabotni spol. Toda, če hoče ta spol izveličan biti, mora postati močnejši kakor svet, močnejši kot satan. In kje naj dobiva ono moč, ono vstrajnost, s katero bo premagal ta spol svet in satana? Ta moč dobiva se pri tabernakelju! Tukaj je oni, ki daje moč; tukaj je oni, ki dela ljudi čiste in sramožljive; tukaj je oni, ki navdušuje za dela krščanske ljubezni, skratka: tu je ogenj, ki užiga za vse lepo, blago in plemenito! Kakor Veronika, tako nosite tudi vé Jezusovo podobo v srcu — da večkrat mislite na svojega Gospoda! In grešnik, ki je posnemal Marijo Magdaleno v grehu, posnema naj jo še v ljubezni do Jezusa!

Zato, predragi v Gospodu, pojdimo k svojemu Zveličarju v zakramentu sv. Rešnjega Telesa! Krščanska mati, koliko britkosti in težav moraš pretrpeti! Tolažbo ti daje Jezus v sv. zakramentu. »Večna luč« ti kaže Onega, ki je rekel: *Jaz sem luč sveta*. In ti mladenič ne veš mnogokrat, kam bi se obrnil. Pojdi pred tabernakelj, poklekni in moli in dobil boš nebeško razsvitljenje. Polno posvetnih skrbij in opravil imaš, krščanski mož, krščanski gospodar. Saj včasih pomisli, kaj je tvoj namen na zemlji. Tukaj pred tabernakeljem je oni prostorček, kjer lahko zbereš svoje misli, in se iz solzne doline oziraš do Boga, svojega nebeškega Očeta. Tudi starček se še trudi, kako bi koristno porabil svoje moči. Tukaj v cerkev pred tabernakelj pridi, mōli za svoje prijatelje in sorodnike, za rajne stariše in dobrotnike, za svojo srečno zadnjo uro. Tukaj se zbirajmo pred tabernakeljem, tukaj častimo najsvetejši zakrament, da se kedaj združimo s svojim Zveličarjem v nebesih. Amen.

— k.

2. Marijino srce — srce dobre matere: VI. Marija — vrata nebeška.

Marija, vrata nebeška, prosi za nas!
Lavret. lit.

Marijino materino srce nam skazuje svojo ljubezen zlasti s tem, da nam že tu na zemlji deli srečo, da nas rešuje težav in bridkostij, da nam olajšuje težavno breme, zlasti da nam odpravlja najtežavnejše in najhujše breme — greh. A vendar tu na zemlji ni neskajlene sreče. Akoravno vživamo mnogokrat nebeško srečo, vendar ji je vedno pridružen strah, koliko časa bo to ostalo. Zaradi

človeške slabosti, zaradi toliko skušnjav je kaj lahko, da človek srečo, katero mu je pridobila Marija, zopet zapravi. Akoravno ga je ona rešila te ali one bolezni, te ali one težave, vendar vsak dan nam zopet lahko prinese kako drugo nesrečo. Ne, popolne sreče ni na zemlji, ampak popolna sreča nas čaka še-le v večnosti, v nebesih. Zato si pa tudi Marijino srce, ki toliko skrbi za našo posvetno srečo, prizadeva še bolj, da bi nas pripeljalo k večni sreči. V večni, neskaljivi sreči prebiva naša najboljša mati in tje bi rada tudi nas pripeljala. V tem zlasti kaže Marija svojo materino ljubezen, da nas hoče tudi večno srečne storiti. In ta njena ljubezen, to njeno hrepenenje, ki je danes predmet mojega govora, naj tudi v vas vzbudi hrepenenje po oni največji sreči.

Izmišljena pripovedka ali legenda nam pripoveduje, da je Gospod Bog nekega dne hodil po nebesih. Tedaj zapazi razne ljudi, ki so mu na zemlji delali veliko žalost. Začuden pokliče sv. Petra, nebeškega vratarja, ter ga vpraša, kako da so ti prišli v nebesa? »Meni tudi ni to všeč«, odgovori sv. Peter, »jaz jih nisem noter pustil, toda — malo v zadregi nadaljuje — naša ljuba Gospa ima mala vratca in skozi ta vedno pušča take ljudi k nam v nebesa in če bo dalje tako šlo...« Gospod Bog mu tu pretrga besedo ter pokliče našo ljubo Gospo z detetom Jezusom in ji hoče prepovedati še z naprej puščati v nebesa ljudi, ki so preje toliko grešili. Tedaj vzame Marija vsa žalostna svoje dete in hoče zapustiti nebesa. A to zopet Bogu ni bilo všeč, in ostala so odprta ona vratca, skozi katera vodi Marija svoje zgubljene otroke v nebesa.

Pripovedka je to ali neresnična zgodba, vendar nam prav lepo kaže prepričanje vernega ljudstva, da je Marijino srce — srce dobre matere, ki svoje otroke kakor časno, tako tudi večno srečne dela. In ni se motilo verno ljudstvo; otrok, ki se poda v naročje svoje dobre Matere, sme zagotovljen biti večnega življenja. Ona je, ki ga s svojo milostjo podpira, da se varuje greha. Njena roka ga vodi po pravem potu, njen svēt, njen nauk ga uči hudega se varovati in dobro delati, njena ljubezen vnema v njem ljubezen do Boga in do nje. In če je kdo bil nesrečen, da je padel, je zopet ona, ki mu pomaga vstati. Ta ljubezniva Mati mu izprosi milost stanovitosti do konca. Zlasti pa se kaže njena ljubezen v najodločilnejšem, a tudi najnevarnejšem trenutku, v zadnji uri. Kakor takrat hudobni duh podvoji svoje napade, tako ona v istem trenutku podvoji svojo skrb.

Tako je sv. Janez od Boga videl Marijo pri svoji smrtni postelji, ko mu je s svojo roko brisala smrtni pot ter mu rekla: »O Janez — jaz svojih otrok v tej uri ne zapustim.« — Tako Marija vodi svoje otroke celo življenje in tudi v smrti jih ne zapusti — in k temu jo naganja le njeno ljubeče materino srce, ki hoče svoje otroke tudi večno srečne storiti. Zato sv. cerkev nanjo vporablja besede sv. pisma: *Kdor mene najde, najde življenje in sprejme zveličanje od Gospoda. Kateri v meni delajo, ne bodo grešili in kateri mene poveljujejo, bodo imeli večno življenje.* »Kdo se bo zveličal? Kdo bo jedenkrat v nebesih kraljeval?« vpraša sveti Dijonizij in sam odgovarja: »Zveličali se bodo in v nebesih kraljevali oni, za katere se poteguje kraljica usmiljenja.« In za koga se ona poteguje, ako ne za svoje otroke?

»Blagor njim, ki tebe poznajo«, kliče sv. Bonaventura, »kajti tebe poznati je pot k nebeškemu, neumrjočemu življenju.« »Po tebi je nebo odprto«, pozdravlja jo sv. Bernard, »po tebi pekel zaprt, po tebi je prenovljen nebeški Jeruzalem, po tebi je dano življenje vsem nesrečnikom.« Zato naj nihče ne obupa, naj si je še tako grešil, ako se povrne v naročje svoje dobre matere, zagotovljeno mu je zveličanje. »O koliko grešnikov«, kliče sv. German, je po tvojem posredovanju, o Marija, Boga iskalo, in ga tudi našlo.« — Zato jo sv. cerkev imenuje vrata nebeška, zato jo sv. očetje poveljujejo kot lestvico nebeško, po kateri je Jezus k nam prišel in po kateri pridemo mi v nebesa. — Njo proslavljajo kot morsko zvezdo, katera nas mornarje na burnem morju tega življenja vodi v mirno pristanišče nebeško. — Zato pravi sv. Frančišek Serafin razlagajoč besede sv. pisma: *Našli so dete z Marijo, njegovo materjo* (namreč trije modri): Nikdo ne najde Jezusa, razun pri Mariji in po Mariji.

Zato se nam ni čuditi, ako si hudobni duh toliko prizadeva, da bi odvrnil Marijine otroke od svoje matere. Ko je hotela Sara, žena Abrahamova, odstraniti Izmaela, ker se je bala, da se bo njen sin veliko hudega naučil od njega, zaklicala je Abrahamu: Odženi deklo in njenega sina. Ni ji zadostovalo, da bi bil odgnal samo otroka, ampak hotela je, da bi odgnal tudi mater. Zakaj? Vedela je, da če mati ostane, da bode tudi sin kmalo k nji prišel. Zato je s sinom hotela odgnati tudi mater. — Isto dela hudobni duh. Ni mu dovolj, da je grešnik zapustil Jezusa, odgnal ga nekako od sebe, ampak on hoče, da odžene tudi mater Marijo, ker ve, da po materi more grešnik tudi Jezusa nazaj dobiti in se tako časno

in večno rešiti. Večkrat se je že zgodilo, da si je nesrečnež namenil končati življenje, a imel je pri sebi kako svetinjico ali škapulir, da svojega namena ni mogel izvršiti, dokler tudi tega znamenja otroškega češčenja do matere ni od sebe vrgel. Glejte, dragi v Gospodu, sam hudobni duh je priča, da je Marijino srce — srce dobre matere, ki nas hoče časno in večno osrečiti.

In to naj v vas še bolj vtrdi ta - le vzgled. Med obiskovalci slavnega božja pota Marijinega videl si l. 1884. lahko lepega mladeniča kakih 19 let starega. Bil je na prsih bolan in gotovo najrevnejši izmed vseh romarjev. Prišel je bil sem, da bi zadobil telesno zdravje, a ni bila to volja božja. Že je bila ladija pripravljena, ki naj bi ga odpeljala na otok Madeira, kamor se hodijo jetični zdraviti, ko se mladeniču shujša. Sam je odpovedal daljno popotovanje, rekoč: Meni se zdi, da bom šel na drugo popotovanje. Kmalo so se zanj približali zadnji trenotki. Celih 24 ur je umiral mladenič, kateremu so skrbna mati, duhovnik in jeden služabnik stali na strani. »Zaprte mu oči« — reče mati, ko je menila, da je že izdihnil. Toda še je bilo življenje v njem, še je dihal. Najedenkrat se vzdigne in obrne svoje oči proti nebu. — »Končano je«, reče okolistoječim, jaz ne trpim več.« »Kaj?« — zakliče začudena mati. »Se je li čudež zgodil? ali si ozdravel?« »Bog je storil čudež, a ne tistega, katerega vi mislite«, odvrne sin materi. — »Kateri čudež pa?« »Ves čas sem bil pri zavesti«, reče bolnik, »in v svojih zadnjih trenotkih sem videl črne sence, ki so neštevilno duš vodile. V trenotku pa, ko ste za me prosili našo ljubo Gospo lursko, zaprla je roka božja smrtna vrata in jaz sem tu ostal. Molite — še jeden trenotek mi ostane.« In z mrzlimi rokami oklene sv. križ ter ga pritisne na svoje ustnice. Potem nadaljuje: »Kaj, ali se mi sanja ali je resnica: blažena Devica je sama po-me prišla?« Nepremakljivo je na kviško gledal, potem nagnil svoje oči. Ko je zagledal nekaj služabnikov sem in tje letati, reče: Molite vsi! Molite cerkvene molitve za umirajoče.« Ko je mašnik odmolil, ga vprašajo, če še vidi blaženo Devico Marijo; on pritrdi, da je veliko lepša, ko jo sicer delajo; slednjič reče: »Končano je, z Bogom, z Bogom!« in izdihne. V rokah Marijinih je zapustil njen otrok ta svet. Prišel je k nji iskat zdravja, ki je upanje časne sreče — a Marija mu je podelila večno ter pokazala, da ima v resnici pravo materino srce, ki svoje otroke tudi večno srečne dela.

Pojdimo k Mariji, mi grešniki, pojdimo in prosimo jo, da nam pomaga v tem svetem času k dobri velikonočni spovedi. Potem se je držimo, in ne zapustimo je prej, dokler nas ni blagoslovila, kajti njen blagoslov nam je zagotovilo večnega živ-

ljenja po besedah sv. pisma, katere sv. cerkev na njo vporablja: *Kdor mene najde — najde življenje in sprejme zveličanje od Gospoda. Amen.*

J. M. Seigerschmied.

3. Kristus je iz pokorščine trpel.

Bil je pokoren do smrti.

Fil. 2, 8.

Večna ljubezen je pripeljala Zveličarja na svet. Njegovo življenje, trpljenje in smrt nam je vzgled najvišje ljubezni. A poleg ljubezni nam je tudi vzgled najpopolnejše pokorščine. Bil je namreč, kot pravi sv. Pavel, *pokoren do smrti, namreč do smrti na križu.*

Poglejmo, zakaj je trpel in umrl Zveličar iz pokorščine.

1. Nepokorščina prvih starišev je spravila človeški rod v največjo nesrečo. Izgubil je posvečujočo milost božjo in ž njo večno veselje. Zato se je ponižal sam božji Sin in je v pokorščini do nebeškega Očeta dal samega sebe v odkup za padlo človeštvo. Sv. Pavel pravi o tem: *Kakor je namreč po nepokorščini jednega človeka veliko grešnikov postalo: tako bo tudi po pokorščini jednega veliko opravičenih* (Rim. 5, 19.).

2. Pokorščina je Bogu najljubši daritev, ker ž njo se daruje lastna volja in cela osebnost. Ko se je bojeval Savel z Amalečani, mu je Bog po Samuelu ukazal, da ne sme nobenemu človeku, pa tudi nobeni njihovi živali prizanesti. Savel pa ni ubogal, marveč je ohranil amaleškega kralja Agaga, pridržal za se oblačila in najlepše črede ovac in goved. Po zmagi pride Samuel k njemu in mu očita njegovo neubogljivost in mu pove, da ga je Bog zavrgel. *Zakaj pokorščina je boljša kot darovi* (I. Kralj. 15, 22.). — Naš Zveličar se je daroval nebeškemu očetu *in se za nas dal v dar in klavščino Bogu v prijeten duh* (Ef. 5, 2.). Tem prijetnejši je bila Jezusova daritev Bogu, ker se je vršila iz pokorščine. Zveličar sam opisuje to pokorščino, rekoč: *Oblast imam dati* (svoje življenje) *in je zopet vzeti; to zapoved sem prejel od svojega Očeta* (Jan. 10, 18.). Sam je rekel, ko je napovedoval svoje bližnje trpljenje, da hoče, *da svet spozna, da ljubim očeta in tako delam, kakor mi je oče zapovedal* (Jan. 14, 31.).

3. Kristus je s svojo smrtjo premagal greh in hudobnega duha. S svojim vstajenjem je pa premagal tudi smrt samo. Da se doseže v boju zmaga, mora vojak ubogati svojega poveljnika. Tako je tudi Zveličarjeva človeška natora ubogala Boga. Iz pokorščine in v pokorščini pridobljena zmaga je tem sijajnejša. Duh svete pokorščine, ki je navdajal Jezusa v vsem njegovem boju, se zrcali iz njegovih besedij v getzemanskem vrtu: *Moj oče! ako ne more ta kelih mimo iti, kakor da ga pijem, naj se zgodi tvoja volja* (Mat. 26, 42.). Že v psalmih (Ps. 39, 8. 9.) kliče o sebi: *Pisano je o meni, naj spolnim tvojo voljo. Moj Bog! to hočem in tvoja postava je sredi mojega srca. Zato se je pa tudi spolnila pri njem beseda svetega pisma* (Preg. 21, 28.): *Pokoren mož govori zmagovalno.*

Na križu je zaklical Zveličar, predno je izdihnil svojo dušo, besede: *Dopolnjeno je!* (Jan. 19, 30.) S tem je potrdil, da je dopolnil vse zapovedi starega zakona in da je izvršil zapoved, ki jo je prejel od Očeta. Učimo se pokorščine od Zveličarja!

Dr. J. Krek.

Veliki petek.

Marijino srce — srce dobre matere: VII. Marija — naša mati.

Glej tvoja mati! Jan. 19, 27.

Prišel je zadnji trenotek za našega Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa. Na križu v najhujših mukah visi in kmalu bo izdihnil svojo blago, najsvetejšo dušo. Vse je že dal za človeški rod, le dvoje mu je še ostalo — njegova duša in njegova mati. Predno je prvo izročil svojemu nebeškemu očetu, ozre se s križa na dve najljubši osebi pod križem, na blaženo Devico Marijo in sv. Janeza, ter zakliče: *Sin, glej tvoja mati!* in materi pravi: *Žena, glej tvoj sin!* — Njemu, svojemu najljubšemu učencu, je izročil svojo najdražjo mater. In sv. Janez jo je prejel — kakor nas uči sv. pismo — v svoje, to je, sprejel jo je kot svojo mater, častil jo, z vso ljubeznijo se oklenil njenega materinega srca. — V duhu stojimo tudi mi danes pod križem in tudi nam veljajo iste besede Gospodove. In iste besede kličem tudi jaz vam danes, ob sklepu svetega postnega časa. *Glej, tvoja mati!* Najboljša mati ti je Marija, ona ima pravo materino srce, ki te išče, in ko te je našla, te z veseljem sprejme in spravi z Bogom ter naredi časno in večno

srečnega. *Glej, tvoja mati!* Spoznal si, kakor upam, v tem svetem času po dobro opravljeni velikonočni spovedi, da je ona tvoja dobra mati, zato tudi ti posnemaj vzgled sv. Janeza in sprejmi jo v svoje, kot svojo najboljšo mater jo časti, ostani ji zvest ter z vsem srcem se okleni njenega materinega srca. — Kako se obnašaj do svoje dobre matere, tega naj nas pa uči pri pogledu na umirajočega njenega najboljšega Sina moj današnji govor, katerega njima v čast začnem.

Mnogo je svet že videl dobrih, hvaležnih otrok, velikokrat je že občudoval njih ljubezen do starišev, zlasti do matere. A vendar nikdar še ni videl tako dobrega sinu, kakor je bil On, katerega danes v duhu gledamo visečega na lesu sv. križa. Kakor ni bilo še boljše matere od Marije, tako tudi ni bilo še sinu boljšega od Jezusa. Še predno je bila rojena mati, že je On, večni Bog, mislil na njo; takoj ob njenem spočetju jo je povišal nad vse žene človeškega rodu, ko jo je obvaroval madeža izvirnega greha. — O nji je že govoril, predno je zagledala luč sveta. Po prerokih je govoril o nji ter jo po njih poveljeval v najkrasnejših podobah. In ko je sam prišel na svet — kako jo je častil in ljubil! — Ne pove nam sicer sveto pismo o tem veliko, a kar nam pove, nam zadostuje. Mar kratke besede sv. pisma: In pokoren jima je bil — ne povedó več, kot bi mogle neštevilne knjige? On, večni Bog, vladar neba in zemlje, je bil pokoren ubogi stvari, — on je izvrševal njena povelja, on je ravnal po njenih besedah in njenem vzgledu. In še v zadnjih trenutkih se je skazal dobrega sina, ko je svojo ljubo mater izročil v varstvo sv. Janeza.

Vzgleđ sem vam dal, da kakor sem jaz storil, tudi vi storite. Te besede nam nekako ponavlja Gospod v svoji zadnji uri s pogledom na Marijo. *Glej tvoja mati*, nam kliče. »Da, ona ti je najboljša mati, bodi tudi ti njen sin, njen dober otrok, kakoršen sem bil jaz. Kakor je bila moja misel od začetka pri Mariji, kakor je bila še celo v zadnji uri, tako tudi ti vedno misli na Marijo. — Ako otrok ljubi svoje stariše, vedno misli nanje. Ako hočeš biti dober otrok Marijin, misli na svojo nebeško mater. Z mislijo na Marijo vstani, z mislijo na Marijo se podaj k počitku. Nobeden dan naj ne preide, da bi se otrok ne spominjal v molitvi blažene Device. A da ti bo ta spomin na mater nekako vedno pred očmi, nosi kako njeno podobo ali svetinjico. Ako človek toliko ceni že

spomine na svojo pozemeljsko mater in jih tako skrbno varuje, kaj bi ne cenil še le spominov na svojo najboljšo mater? Res, da je to le vnanje češčenje, pa vendar prinaša veliko dobrega. Kolikokrat je bil že grešnik na kraju večnega prepada. V zadnjem trenutku je sprejel kako znamenje Marijinega otroka, in rešena je bila njegova duša. Marija je ganila njegovo trdo srce, solze največjega kesanja so oblile njegove oči in usta so razodela grehe. — Drugi je šel s takim spominkom na vratu v vojsko. Smrt je v bitki kosila okoli njega, tovariš za tovarišem je padel, a on je ostal zdrav ter hvalil dobro srce materino, ki ga je po tem znamenju njegovega otroškega češčenja obvarovala nesreče. — In koliko skušnjav so že Marijini otroci na ta način odbili, koliko nevarnostij srečno prestali! — Tretji zopet je opustil vso molitev, opustil božjo službo, le jedno je ohranil, kar mu je dobra mati na smrtni postelji ali dušni pastir pri prvem sv. obhajilu priporočal, molil je vsak dan le jedno molitev Mariji v čast, morda le jedno Češčenamarijo — in Marijino materino srce, katerega se je na ta način spominjal vsak dan, ga ni zapustilo. Zašel je morda prav daleč, a Marija je šla za njim, ga iskala, klicala, čakala, dokler ni zopet nazaj se povrnil na pravo pot. Pač resnične so besede sv. Bonaventura: »Ni ga boljše porabljenega časa, kot v molitvi k Mariji.«

Toda če hočemo biti pravi otroci, ne smemo samo pri tem ostati, da nanjo pogosto mislimo v molitvi, ampak povzdigniti se moramo višje. Ni dovolj, da je naša ljubezen le nekako vnanja, ampak bivati mora v srcu, iz katerega potem izvira ono češčenje, ki si na vse načine trudi počastiti Marijo, ki vsako priložnost porabi v to, da ji tudi v dejanju skazuje svojo ljubezen. Otrok, ki se povzdigne do te stopinje, si jo izvoli v svojo mater, s pobožnostjo praznuje njene praznike, zlasti s prejemanjem sv. zakramentov, se nanje pripravlja s postom in molitvijo. Tak otrok časti njene podo-be, katere krasijo njegovo sobo, tak rad obiskuje njene cerkve, rad o nji govori in skuša njeno češčenje tudi v drugih vzbuditi. — Kaj lep vzgled nam je cesar Henrik II., ki je vselej, kadar je prišel v kako mesto, najprej obiskal Marijino cerkev ter ji tako skazal svojo detinsko ljubezen. In če nam tega ni mogoče, vsaj po vzgledu sv. Stanislava v duhu hodimo na take svete kraje. Zlasti pa naj roke pravih Marijinih otrok oklepa svet rožni venec, Mariji najljubša molitev. Še umirajoč je rekel sv. Janez Berhmans, poseben častilec blažene Device Marije, da mu je poleg križa in redovne knjige najdražji zaklad na svetu sv. rožni venec.

A tudi v tem prava otroška ljubezen do Marije nima svoje meje, marveč povspeti se mora še višje, namreč, do posnemanja njenih čednostij, do prave pokorščine do nje po vzgledu Jezusovem. Kakor je vsake matere najiskrenejša želja, da bi se otrok ravnal po nji in vse dobro od nje sprejemal, tako je tudi Mariji isti otrok najbolj všeč, ki jo posnema. Pravemu Marijinemu otroku je naša najboljša mati kakor ogledalo, po katerem naj vravna svoje življenje, njemu je knjiga, iz katere naj se uči, njemu je predpodoba, po kateri naj izdelava svojo podobo. Kdor se po tem ogledalu ne ravna, kdor se iz te knjige ničesar ne nauči, kdor se po tej podobi ne ravna, ta ni pravi otrok Marijin. Mar bo ona, najčistejša devica, ljubila nečistnika, ona, najponižnejša, napuhneža? Ne—nikdar ne. Zato nam kliče sv. Bonaventura: »O vi vsi, ki ljubite Marijo, ki hočete kedaj biti njeni pravi otroci, posnemajte jo: njena sramožljivost naj se kaže na vaših očeh, njena molčečnost na vašem jeziku, z jedno besedo: njene čednosti naj se tudi pri vas svetijo, naj tudi vaše srce krasijo, kakor so krasile njeno ljubezni polno pravo materino srce.

In sedaj stopimo še jedenkrat na goro Kalvarijo! Še jedenkrat zaslišimo besede Jezusove: *Glej, tvoja mati!* — Obljubimo danes pri pogledu na trpečega Zveličarja, da hočemo biti Marijini zvesti otroci. Častimo Marijo, posnemajmo njene čednosti! S tem hodo lajšali bolečine milemu Zveličarju, ker, kar storimo Mariji, storimo zaradi njega! Lajšali hodo bolečine žalostne Matere božje, ki bo z veseljem sprejela svoje otroke. Pri Mariji pod križem Jezusovim ostanimo; nedolžni in pobožni naj prosijo milosti stanovitnosti, grešniki milosti pravega kesanja, vsi pa, da bi na zadnjo uro po priprošnji Marijini zaslišali mile besede Zveličarjeve, ki jih je na križu govoril razbojniku: *Še danes boš z menoj v raju!* Amen.

J. M. Seigerschmied.

Velikonočna nedelja.

I. Novo življenje.

Kakor je Kristus vstal od mrtvih (po veličastvu Očetovem), tako tudi mi hodimo v novem življenju. Rim. 6, 4.

Aleluja! Tako se razlega danes iz tisoč in tisoč grl; Aleluja! tako se poje danes po vseh krščanskih cerkvah od konca do konca sveta! In kaj je vzrok temu splošnemu veselju? Kaj drugega, kakor

vstajenje Gospodovo, s katerim je zapečatil resnico naše vere in nam dal upanje večnega življenja! Kristus je vstal iz groba k novemu življenju in je s tem pridobil tudi nam novo življenje. Zato piše sv. Pavel Rimljanom: *Kakor je Kristus vstal od mrtvih, tako hodimo tudi mi v novem življenju!* K temu nas opominja vse, kar velikonočne praznike vidimo: Novi ogenj je bil včeraj izkresan iz kremenca; nova krstna voda je bila blagoslovljena; nova sv. olja so nam bila poslana od škofa; altarji so dobili novo obleko; zvonovi zopet na novo zvoné, in nove velikonočne pesmi se glasé; nova blagoslovljena jedila se nam predstavljajo, in marsikdo nosi danes prvič nova oblačila! S tem v zvezi se tudi cela narava kakor prenavlja in pomlaja. Nova trava tišči iz zemlje; novo cvetje se prikazuje, nova poslopja se stavijo: Vse, vse je novo! in se spolnuje, kar pravi sv. Janez v skrivnem razodenju: *Glej, novo storim vse!* Moj kristijan! Če je pa zdaj vse novo, kar vidiš in slišiš: ali bodeš sam ti še stari ostal? Ali si mar trji kot kamen, kateremu se izvabi novi ogenj? ali si mar mrzleji kot zemlja, ki nam rodi novo travo in zelenjavo? Tega ne! Ko je vse novo, ti, kristijan, ne smeš stari ostati, ampak kakor je Kristus vstal od smrti, tako moramo tudi mi hoditi v novem življenju!

Naše življenje pa moramo pregledovati v trojem oziru: sami zase, v družini in v občini. Zato pravim: O velikonoči morajo nove postati:

1. Posamezne osebe,
2. Posamezne družine,
3. Cele občine.

Gospod, ki je častitljivo od smrti vstal, pa nam daj svojo milost in pomoč, da bomo velikonoč obhajali ne več v *starem kvasu hudobije, ampak v opresnih kruhkih čistosti in resnice!* (I. Kor. 5, 8.)

I. Nek mladenič, ki se je vsled velikonočne spovedi resnično poboljšal, pride po praznikih do svojih nekdanjih hudobnih tovarišev pa gre memo njih, kakor da bi jih ne poznal. Oho! kličejo ti za njim: Ali nas nič več ne poznaš? Ali nismo mi ti in ti? — Mladenič se obrne nazaj in pravi: Bodite vi le še tisti, ki ste bili; ali jaz nisem več tisti! Hotel je reči: Jaz nisem več stari nerodnež in razujz-danec; jaz sem postal nov, drug človek! In to rekši, gre mirno svojo pot naprej!

Predragi! Tako mora vsakdo izmed nas postati drug, nov človek, če hoče res obhajati velikonoč *ne v starem kvasu hudo- bije, ampak v opresnih kruhkih čistosti in resnice!*

Kako pa postanemo res novi, drugačni? Ako je vse naše mišljenje, govorjenje in dejanje prenovljeno in predrugačeno!

a) Prva reč je tedaj, da se predrugači, prenovi naše miš- ljenje. Srce mora biti spreobrnjeno; zakaj kakoršno je srce, tako tudi govorjenje in življenje. Kdor ima hudobno srce, ne more po- božno in pošteno živeti; kdor ima pa dobro, nepokvarjeno srce, pa tudi ne bo hudobno živel, in če katerikrat pade, bo hitro zopet vstal. Zato pravi Kristus: *Iz srca namreč izhajajo hude misli, uboji, prešestvo, nečistovanje, tatvine, kriva pričevanja in preklinjevanja!* (Mat. 15, 19.) Ako nam je tedaj za resnično prenovljenje in spre- obrnenje, mora naše hrepenenje, naše mišljenje prenarajeno biti! Kar smo poprej ljubili (namreč greh), moramo sedaj sovražiti; kar smo poprej sovražili (namreč čednost), moramo sedaj ljubiti. Ako smo poprej ljubili in poželeli časnih dobrot, veselje in kratko- časov, moramo zdaj hrepeneti po duhovnih dobrotah, po dušnem napredku, čednosti, zatajevanju, bogoljubnosti itd. Ako smo imeli poprej srce polno nečistosti, sovraštva, nevoščljivosti, lakomnosti, moramo sedaj vsem le dobro želiti in privoščiti in čednosti se veseliti. S psalmistom moramo reči: *Čisto srce vstvari v meni, o Bog, in pravega duha prenovi v mojem osrčju.* (50, 12.)

b) Česar je pa polno srce, to tudi iz ust gre. — Ako je naše srce res premenjeno in predrugačeno, bomo le to govorili, kar je pošteno, spodobno, resnično, spodbudno, ljubezni polno. Ako pa kdo po opravljeni velikonočni spovedi zopet kvanta in klafa, ako zopet laže in preklinja, ako zopet opravlja in obrekuje — ver- jemite: tak se ni poboljšal, on je še vedno stari grešnik!

c) Pravo, resnično spreobrnjenje pa se mora slednjič kazati tudi v našem dejanju. Kakor se ogenj ne dá skriti, ampak se po svojem plamenu, celó dimu in gorkoti tudi na vnanje skazuje: tako se resnično poboljšanje razodeva tudi po delih, po lepem krščanskem življenju. Ako pa kdo po opravljeni velikonočni spo- vedi zopet hodi svoja vajena grešna pota; ako ne opusti nečistega znanja, ako se ne varuje slabih tovarišij, ako naprej pijančeva, za- pravlja, goljufuje, nečistuje itd. — potem vemo, da se tak ni po- boljšal, ampak da je ostal stari grešnik!

Pa ne samo posamezni kristijan se mora o velikinoči pre- noviti, nova mora postati tudi

II. vsaka krščanska hiša in družina. Kako pa?

a) Prvič tako, da se oba zakonska: mož in žena zanaprej bolj zastopita, da zanaprej svoje dolžnosti bolj zvesto in natančno spolnujeta, da svoje križe z voljo nosita! Ako pa po velikinoči mož ravno tako še zapravlja, družino zanemarja, delo opušča, pijančva in kvanta, ako žena še ravno tako klepeta in jezika, zmerja in kolne, verjemite: v taki družini ni nič boljše, nič drugače, ampak vse je pri starem, ali pa še slabše. Taka družina se ni nič prenovila!

b) Prenovljenje v družini se kaže tudi v tem, kako se stariši do otrok, otroci do starišev obnašajo. — Marsikateri greh svojih otrok imajo krščanski stariši na vesti; če namreč otrokom preveč skozi prste gledajo, če jih k molitvi, k božji službi, k sv. zakramentom ne priganjajo, če jim puščajo preveč prostosti, če posebno po noči nanje ne pazijo, če jih po svoji moči od hudega ne odvračujejo, če jim sami ne dajejo lepega vzgleda. Ako tedaj stariši v tem oziru niso bolj strogi in natančni, ako ne storé svojih dolžnostij do otrok, potem taka družina ne bo nič prenovljena, nič predrugačena.

Jednako pa imajo tudi otroci marsikaj popraviti v svojem obnašanju nasproti starišem. Ako jim zopet nazaj odrekvajo in jezika, ako jih žalijo z grdimi besedami, s hudobnim obnašanjem, s ponočevanjem, plesanjem in drugimi razuzdanostimi življenje grené, ako starišem ne pomagajo, ampak še-le škodo delajo, ako jim želé celo smrt; potem se v taki družini ni nič premenilo, ampak je vse pri starem, ali še hujše; taka hiša, družina se ni prenovila.

c) K družini spadajo tudi posli. Tudi v tem oziru mora marsikod drugače biti! Ako pa gospodarji le na to gledajo, da bi posel veliko delal, pa malo spal in slabo jedel, ako ne pazijo, kam posli hodijo in kje so po noči, ako nič ne skrbé za njih dušne potrebe, ali jih še celo od božjih reči odvračujejo, potem taka družina ni nič prenovljena. — Jednako pa tudi, če posli le na videz delajo in ne zavoljo Boga, če gospodarje oškodujejo in goljufajo, če brez njih vednosti po noči okrog hodijo, če imajo pregrešno znanje, potem v taki hiši ni nič boljše, morebiti še slabše; taka družina ni nova, ampak popolnoma stara, star kvas je še vedno pri hiši!

Če pa hočemo, da bo velikanoč zares vesela, ni zadosti, da smo posamezni prenovljeni in poboljšani, ni zadosti, da so hiše in družine boljše, mora tudi prenovljena biti

III. cela občina ali farna srenja, in to zopet v trojnem oziru:

a) kar zadeva vzajemnost, jedinstvo, zastopnost. — Le v jedinstvu, v skupnem delovanju se more kaj vspešnega doseči in doznati. To je pomanjkanje prave ljubezni, ako se sosedje in srenjčanje ne zastopijo med seboj, ako jeden drugemu kljubujejo, ako si ne pomagajo v potrebah. Tisto ni krščansko, ako kdo pravi ali misli: da se le meni dobro godi — kaj mi je sosed mari, jaz ne bom delal za druge. Kdo pa meni kaj dá? Kjer tako mislijo in delajo, tam se pač ne more mnogo doseči, vse nekako zastaja in mesto ljubega miru se le sovražijo, preganjajo in tožujejo. — Tedaj tudi v tem oziru mora boljše biti, ako hočemo obhajati velikonoč v *opresnih kruhkih in ne v starem kvasu hudobije!*

b) kar zadeva poštenost in spodobnost. V tem oziru je pač žalostno pri nas in mora marsikaj zanaprej biti drugače, ako hočemo velikonoč obhajati v *opresnih kruhkih in ne v starem kvasu*. Naša mladina nima več strahu božjega in nečistosti nima za greh. Posebno je obžalovati, da naših deklet ni več sram. — V Nazaretu, kjer je bila Marija doma, sto in sto let ni bilo nobenega nezakonskega otroka, in če je katera takega porodila, so jo potem ubili! — Naši predniki, stari Slovenci, so bili ajdje, pa v tem oziru pošteni. Nezakonskih otrok ni bilo pri njih. Zdaj se pa pri krščanski mladini tako godi! Pa saj to ni več krščansko, ker med kristijani se po besedah sv. Pavla o tem grehu še govoriti ne sme!

c) kar zadeva versko življenje. Vera dandanašnji zelo peša, posebno po mestih, pa tudi na deželi imamo žalostne vzglede. — Če nekateri več ne hodijo k sv. maši ob nedeljah in praznikih, ali če do cerkve pridejo, potem pa zunaj ostanejo; če jih je vsako leto več takih, ki ne spolnujejo svoje velikonočne dolžnosti; če se nekateri sramujejo svoje vere, ali če si ne upajo potegniti se, kadar se govori zoper duhovne in vero; če naročujejo in beró časnike od škofa naravnost prepovedane, to vse, predragi, je slabo znamenje, to je znamenje, da tudi pri nas vera peša.

V vseh teh ozirih mora tedaj boljše biti. Ako zares obhajamo velikonoč v *opresnih kruhkih in ne več v starem kvasu*, potem moramo novi biti ne le posamezni kristijani, vsak sam za-se, prenovljeni v mislih, besedah in dejanju, ampak tudi hiše in družine in cele občine morajo biti prenovljene. Med zakonskimi mora biti prava

ljubezen. Stariši naj skrbé za svoje otroke, bolj še za njih dušo, kot za telo. Otroci naj spoštujejo v svojih stariših namestnike božje! Posli naj se čutijo kot domači v družini in naj si tako upanje zaslužijo z zvestobo. V občini naj bo krščanska vzajemnost; vsaka nepoštenost in nespodobnost naj zgine, živa vera naj slehernega prešine. Potem bo res veljalo tudi o nas, kar sv. Pavel svetuje Korinčanom: *Da, kakor je Kristus vstal od mrtvih, tudi mi hodimo v novem življenju!* Amen.

Janez Ažman.

2. Gospodovo vstajenje.

Vstal je. Mark. 16, 6.

Strasti pijani so se veselili Kristusovi sovražniki veliki petek. Mislili so, da so sedaj popolnoma zmagali. Najhujsi nasprotnik njihove hinavščine, zapeljivosti in lažnjivosti je bil mrtev. Težak kamen je pokrival grob, v katerem je ležalo njegovo truplo. S silo in zvijačo so ga spravili v smrt in ž njegovo smrtjo, so sodili, da je gotova njihova zmaga. A zgodilo se je drugače. V grobu pokopani Zveličar je klical smrti in vsem svojim sovražnikom: *Ne veseli se nad menoj, moja sovražnica, da sem padel, vstal bom.* (Mih. 7, 8.) In današnji dan slavimo spomin njegovega vstajenja.

Kaj nas uči Zveličarjevo vstajenje?

1. Vstali Zveličar oznanja neskončno božjo pravičnost. Iz ljubezni in iz pokorščine se je daroval za nas; zavoljo Boga in zavoljo nas se je ponižal. Pravičnost je zahtevala njegovo povišanje. *Bog meče mogočne s sedeža in povzdiguje ponižne* (Luk. 1, 52). Po psalmistu govori vstali Jezus: *Gospod! poznaš moje sejo*, t. j. moje ponižanje, moje trpljenje in smrt, *in moje vstajenje*, t. j. moje poveličanje z zmago nad smrtjo (Ps. 138, 1. 2).

2. Vstali Jezus oznanja svojo božjo moč in s tem potrjuje našo vero. Samo Bog more priklicati mrliča iz groba. Kristusovo vstajenje je najkrepkejši dokaz za vero v njegovo božanstvo. *Če Kristus ni vstal, je prazno naše oznanovanje, prazna tudi naša vera*, pravi sv. Pavel (I. Kor. 15, 20.) in pristavlja: *Zdaj pa je Kristus vstal* (I. Kor. 15, 20.) in s tem potrdil, da je pravi Bog in da je zato tudi prava naša vera.

3. Vstali Kristus nam oživlja naše upanje. On je vstal; tudi mi bomo vstali. Z Jobom lahko kličemo: *Vem (po veri), da*

živi moj *Odrešenik* (ki je vstal od mrtvih in zato) *bom vstal poslednji dan iz zemlje. To upanje je hranjeno v mojem srcu.* (Job. 19, 25. 27.)

4. Vstali Kristus nas uči, kako moramo mi duhovno vstati iz greha. *Kakor je Kristus vstal od mrtvih po Očetovem veličastvu, tako tudi mi hodimo v novem življenju. — Kristus, ko je vstal od mrtvih, več ne umrje. Smrt ne bo več gospodovala nad njim. Tako mislite tudi vi, da ste grehu odmrli, živite pa Bogu v Kristusu Jezusu, Gospodu našem. Greh naj torej ne gospoduje v vašem umrljivem telesu.* (Rim. 6, 4. 9. 10. 12.) *Obhajajmo tedaj velikonoč ne v starem kvasu, tudi ne v kvasu hudobije in malopridnosti, ampak v opresnih kruhkih čistosti in resnice.* (I. Kor. 5, 8.)

5. Kristus dovršuje s svojim vstajenjem naše odrešenje. Trpel je in umrl, da nas je rešil greha, vstal je, da nam je pridobil večno slavo. S svojo smrtjo je uničil vse slabo, z vstajenjem nam je podal vse dobro, kot pravi sv. Pavel: *Izdan je bil zavoljo naših grehov in vstal je zavoljo našega opravičenja.* (Rim. 4, 25.)

Molimo torej, premišljujoč Zveličarjevo vstajenje, božjo pravičnost; zahvalimo vstalega Kristusa, ki nam potrjuje vero, oživlja upanje in nas uči duhovnega vstajenja in dovršuje naše odrešenje. Z okrepljeno vero in oživljenim upanjem sklenimo, da hočemo za vedno vstati iz greha in hoditi v novem življenju.

Dr. J. Krek.

Velikonočni ponedeljek.

I. Velikanoč v cerkvi, velikanoč v srcu, velikanoč v nebesih.

Vstal je. Mark. 16, 6.

Še nikoli se ni zaslislala beseda, ki bi napravila toliko veselja ljudem na zemlji in angeljem v nebesih, kakor beseda: *Vstal je!* Žalostne in pobitega srca so šle na velikonočno nedeljo zgodaj zjutraj tri žene h grobu polne skrbi, kdo jim bo odvalil kamen od durij groba, da bi mogle maziliti Gospodovo telo. Ali kolikošno spremembo je naredila pri njih dveh angeljev beseda: *Vstal je!* Posebno se je zvišalo njih veselje, ko se jim je Kristus sam prikazal ter jih pozdravil rekoč: *Bodite pozdravljene!* Kako se je zlasti veselila Marija Magdalena, ko se ji je Gospod prikazal! Od veselja

se je hotela okleniti njegovih nog, in od veselega začudenja ni mogla nič drugega spregovoriti, kakor *Raboni! t. j. Moj učenik!* — Kako vesela sta bila dva v Emmaus gredoča učenca, ko sta spoznala Jezusa pri lomljenju kruha, in kako veseli so bili apostoli, ko se jim je Kristus prikazal v neki hiši na večer včerajšnjega dneva! — Pa tudi angelji v nebesih so se veselili vstajenja Gospodovega, kakor trdi sv. Gregor papež v pridigi na današnji dan.

Zdaj pa je že od vstajenja Kristusovega preteklo blizu dva tisoč let in še zmerom napravlja klic: *Gospod je vstal!* veliko veselje. Cerkev, nevesta Kristusova, se veseli vstajenja svojega nebeškega ženina, in ž njo se veselé tisoči in tisoči kristijanov, ki so poprej obhajali velikonoč v svojem srcu. Že zdaj skušajo nekoliko tisto največje velikonočno veselje, ki ga bodo okušali izvoljeni na dan vesoljnega vstajenja, in ravno o tem trojnem velikonočnem veselju vam bom danes govoril in razložil: 1. velikonoč v cerkvi; 2. velikonoč v srcu in 3. velikonoč v nebesih. Govoriti hočem v imenu Jezusa in Marije.

1. Premišljujmo velikonoč v cerkvi. Štirideset dni je sveta cerkev žalovala s svojim nebeškim ženinom. Že na pepelnično sredo je oblekla spokorno višnjevo obleko in vsako postno nedeljo se je prikazala vernikom v tem žalostnem oblačilu. Od tedna do tedna je rasla žalost sv. cerkve zaradi Kristusovega trpljenja, dokler ni v zadnjem velikem tednu dosegla najvišje stopinje. Dan smrti njenega nebeškega ženina je napočil in v največji žalosti se je zgrudila cerkev pod križem, na katerem je Kristus v neizrekljivih bolečinah izdihnil svojo presveto dušo. Služabniki neveste Kristusove, duhovniki svete cerkve, so v črnih oblačilih najglobokejše žalosti ležali na svojih obrazih pred altarjem, nobena beseda ni prišla iz njihovih ust; žalovali so zaradi grozovite smrti ženina svete cerkve, svojega Gospoda in učenika; to pa je največja stopinja žalosti, ako se še besede ne najdejo, da bi se mogla naznaniti žalost. Vesele pesmi so se umaknile žalostni pesmi preroka Jeremije. Veseli glas orgelj in zvonov je utihnil, vsa cerkev je bila zagnjena v temoto. Tako je vse žalovalo v cerkvi zavoljo smrti Jezusa Kristusa, njenega nebeškega ženina.

In ta žalost je trajala do velike sobote zjutraj. Ta dan pa se že zasliši nekaterikrat veselo aleluja in pa veseli klic: *Vstal je!* To so spomini na prve prikazni Kristusove po njegovem vstajenju,

o katerih nam pripoveduje sv. pismo. Kristus se je bil prikazal trem ženam, sv. Petru, dvema učencema, ki sta šla v Emavs. Ali vsi ti so le sami čutili veselje zaradi Kristusovega vstajenja, drugi apostoli se tega veselja še niso udeležili. Še le na večer velike nedelje, ko se je Kristus prikazal zbranim apostolom in jim pokazal svoje rane na rokah in nogah, je bilo splošno veselje apostolov zaradi vstajenja Kristusovega in na to splošno veselje apostolov nas hoče sveta cerkev opomniti s slovesnostjo Gospodovega vstajenja. Duhovni se oblečejo v najlepša cerkvena oblačila, sveta cerkev se ozaljša, kolikor se more, altarji se svetijo v svetlobi mnogih sveč, zvonovi in orglje zopet veselo pojó, razlegajo se veselo aleluja in sladke pesmi in kličejo glasno čez hrib in plan: *Aleluja! Gospod je vstal!*

Milijoni pravovernih kristijanov umevajo to veselje svete cerkve zaradi vstajenja njenega nebeškega ženina, Jezusa Kristusa, in se veselé, kakor so se veselili Jezusovi učenci in prijatelji, ko so videli svojega ljubljenege Učenika po njegovem vstajenju. Vendar pa je veliko tisoč kristijanov, ki o velikinoči ne čutijo tistega veselja, katero bi imeli čutiti; in zakaj ne? Zato ne, ker niso storili tega, kar mora vsak odraščeni kristijan spolniti po zapovedi svete cerkve, ako se hoče udeležiti velikonočnega veselja. Po zapovedi sv. cerkve mora kristijan obhajati poprej velikonoč v svojem srcu, preden se more vdeležiti veselja, katero občuti sveta cerkev, nevesta Kristusova na sveti velikonočni praznik. Kdor se namreč hoče vdeležiti veselja svete cerkve o veliki noči, mora poprej

2. velikonoč obhajati v svojem srcu. Malo besedij bode zadostovalo, da to umemo. — Glejte, zemlja se je zdaj prebudila iz svojega dolgega zimskega spanja. Solnčni žarki postajajo gorkejši, iz zemlje poganja zelena trava, in sem ter tje se kažejo tudi prve pomladanske cvetice, veselo prepevajo ptice pod nebom in hvalijo svojega Stvarnika. Pa ne samo v naravi se kaže pomlad, ampak tudi človeška srca napolnuje ljubezniva pomlad z novim veseljem. Še celo stari ljudje se pridejo radi gret na solnce iz svoje hiše, iz katere si niso upali v zimi. Kako rad bi prišel tudi marsikateri mlad bolnik ven iz hiše pod milo nebo, pa mora morebiti tedne in mesece ležati bolan na postelji. Tak tudi ne more priti na današnji dan v cerkev in se veseliti današnjega praznika. Glejte, to je podoba mnogih kristijanov, ki se ne morejo vdeležiti veselja Kristusovega vstajenja, ki so mrzli in ne-

občutljivi v sredi slovesnega veselja in petja, s katerim se polni hiša Božja. Oni so bolni na duši, bolni na srcu, greh jih je naredil bolne. Od te dušne bolezni morajo ozdraveti, svoje vstajenje od greha morajo poprej praznovati v srcu, potem se morejo vdeležiti velikonočnega veselja v cerkvi. Mati katoliška cerkev pozna žalostni stan teh nesrečnih na duši bolnih svojih otrok, pa ima tudi pripraven pripomoček, s katerim se gotovo ozdravijo take dušne bolezni. Ta pripomoček je velikonočna spoved in sveto obhajilo. Ako na duši bolan grešnik opravi dobro velikonočno spoved in vredno prejme sveto obhajilo, takrat obhaja velikonoč v svojem srcu. In kakor bolnik, ki je ozdravel od hude in dolge bolezni, veselo pride na prosto pod milo nebo in tudi v cerkev, tako se veseli tudi kristijan, ki je po dobri spovedi vstal od svoje dušne bolezni in obhajal velikonoč v svojem srcu, kadar pride o veliki noči v ozaljšano cerkev in se veselo pridruži hvalospěvu in aleluja, ki se razlega po cerkvi v čast Kristusovemu vstajenju. On je prej obhajal velikonoč v svojem srcu; sedaj more obhajati tudi velikonoč v cerkvi.

Kdor je kedaj imel srečo, okusiti veselje in tolažbo po dobri, natančni in skesani dolgi spovedi, in je s to tolažbo v svojem srcu obhajal velikonoč v cerkvi, tak bo lahko potrdil, da z velikim veseljem in tolažbo obhaja velikonoč v cerkvi tisti, ki je v resnici vstal od svojih grehov in tako velikonoč obhajal poprej v svojem srcu. — Vse to veselje, ki ga velikonoč napravlja v človeškem srcu, je pa le majhen predokus tistega neizmernega veselja, ki ga

3. velikonoč podeljuje izvoljenim v nebesih. — Velikonoč v nebesih! O kdo je v stanu popisati veselje in srečo, ki jo bodo okušali izvoljeni pri svojem slovesnem vходу in veseljem gostovanju v nebesih na veliki dan vesoljnega vstajenja? Nobeno oko ni videlo tega veselja, nobeno uho ne slišalo, v nobeno človeško srce še ni prišlo, in tudi noben človek ga ne more popisati. Po besedah svetega pisma pa je vendar le mogoče, le nekoliko in le kakor v megli si pred oči postaviti praznik vesoljnega vstajenja in praznovanja velikonoči izvoljenih v nebesih.

V več krajih je navada, da o velikih praznikih ali iz zvonika ali iz bližnjih višav trobijo na trobente in pojejo vesele cerkvene pesmi, da ljudi budijo iz spanja in jih pripravljajo na pobožno praznovanje velikega praznika. Pri nas to nadomestuje slovesno zvonjenje k dnevu. Jednako se bo napovedal in pričel veliki praznik

vesoljnega vstajenja in velikanoč v nebesih. Jezus sam pravi, da bo poslal svoje angelje, ki bodo klicali z močnim trobentnim glasom izvoljene od čveterih vetrov, in mrtvi, ki so v Kristusu, t. j. ki so v milosti božji v Gospodu zaspali, bodo po besedah sv. Pavla (I. Tes. 4, 15.) prvi vstali vsi spremenjeni, lepi, svetli kakor solnce, vsi častitljivi in neumrljivi, podobni Kristusovemu telesu po njegovem vstajenju.

Pred velikonočno procesijo se pri nas pojó psalmi in opravijo nekatera berila. Tudi na veliki praznik vesoljnega vstajenja bo Kristus pred vhodom v nebesa spregovoril nekatere besede; povabil bo svoje izvoljene služabnike v nebesa, rekoč: *Pridite, izvoljeni mojega Očeta, in posedite kraljestvo, katero vam je pripravljeno od začetka sveta.* In potem bo našteval Kristus nekatera dobra dela, zavoljo katerih jih hoče povabiti v nebesa.

Po odpetih psalmih in končanih berilih se obhaja slovesnost Kristusovega vstajenja in prelep častitljiv sprevod s presvetim Rešnjim Telesom med veselim petjem in slovesnim zvonjenjem in nošo cerkvenih zastav ali banderov. Zares prelep pogled po žalostnih dnevih velikega tedna. Ali to je le slaba predpoda tistega sprevoda ali procesije, ki jo bo Jezus Kristus obhaja na veliki dan vesoljnega vstajenja z angelji in z izvoljenimi.

O kako veličastna bo ta procesija, pri kateri bo Kristus peljal svoje izvoljene v nebesa! Prvi bo šel angelj, ki bo nesel Kristusov križ, za njim bo šlo devet korov angeljev Božjih; za temi vse nepreštete trume svetnikov od Adama do sv. Janeza Krstnika, za njim bo šel gospod Jezus sam z Marijo in sv. Jožefom, za temi sv. Peter z vsemi apostoli, in za njimi vsi svetniki, kar se jih bo posvetilo do sodnjega dneva. O, kdo je kdaj videl kako procesijo, bodisi v Rimu ali na Dunaju, ki bi se mogla od daleč primerjati veličastni nebeški procesiji na dan vesoljnega vstajenja?

Po končani velikonočni procesiji se daruje na veliko nedeljo slovesna sveta maša, pri kateri se mašnik obhaja in tudi vsi pravi verniki prejmejo za velikanoč sveto obhajilo. Tudi to je predpoda tega, kar se bo godilo po vesoljnem vstajenju in po končani veličastni procesiji v nebesih. Vsi izvoljeni bodo začeli uživati nepopisljivo veliko nebeško veselje, ki ga Jezus primerja velikemu ženitovanjskemu gostovanju, ki je bo obhaja s svojimi izvoljenimi. To je tisti dan, o katerem je sam rekel pri zadnji večerji: *Povem pa, da posehmal ne bom pil od tega sadu vinske trte do tistega dne, ko ga bom novega z vami pil v kraljestvu svo-*

jega Očeta (Mat. 26, 29.). Te besede se bodo zdaj spolnile. Jezus Kristus bo prvi sam pil od potoka nebeškega veselja, potem pa bo tudi svojim izvoljenim dajal piti od tega veselja. Saj je on sam obljubil pri sv. evangelistu Lukežu, da bo pri tem gostovanju *svojim izvoljenim stregel in jih nasitoval z obilnostjo svoje nebeške hiše in napajal z reko svojega veselja* (Luk. 12, 37. in ps. 35, 9.).

Na velikonočne praznike se prižgè mnogo sveč in z lepo-dišečimi cveticami se zaljšajo altarji. A tudi pri nebeškem gostovanju bo mnogo lučij in cvetic, kajti izvoljeni Božji sami se bodo svetili bolj kakor solnce, in bodo v svoji nebeški lepoti dišali bolj kot najbolj lepo dišeče pozemeljske cvetice.

Pa tudi vesele godbe ne bo manjkalo. O tem nam lahko pové sv. Frančišek Serafinski. Le jedenkrat je slišal v svoji bolezni, kako je angelj z lokom potegnil po strunah, in to je dalo tako lep in prijeten glas, da je mislil sv. Frančišek, on mora umreti od veselja. Tudi o prelepem petju v nebesih govori sv. apostol Janez v skrivnem razodenju. Tako se bo neizmerno velikonočno veselje vekomaj obhajalo v nebesih po besedah sv. pisma.

Tudi mi, preljubi, se imamo kedaj vdeležiti večnega velikonočnega veselja v nebesih, tudi mi imamo pri tem večno aleluja prepevati. Kajti *tisti, ki je Kristusa obudil, hoče tudi nas z njim obuditi*, piše sv. apostol Pavel (I. Kor. 15, 22.). Tudi naše telo ima neumrljivo in nestrohljivo postati. Jezus Kristus *hoče slabotno telo spremeniti in ga podobnega storiti svojemu častitljivemu telesu* (Filip. 3, 21.). Vendar ne smemo pozabiti besedij sv. apostola Pavla, ki piše: *Bratje, vsi bomo vstali, pa ne vsi (lepo) spremenjeni* (I. Kor. 15, 51.). Častitljivo spremenjeni bodo namreč na sodnji dan vstali le tisti, ki zdaj obhajajo Kristusovo vstajenje in hodijo v novem življenju. Kakor zdaj, o kristijan, ne moreš čutiti pravega velikonočnega veselja v cerkvi, ako nisi poprej velikenoči obhajal v svojem srcu, tako tudi nikakor ne boš vžival velikonočnega veselja v nebesih, ako nočeš zdaj vstati iz groba svojih grehov, ako nočeš zapustiti bližnje priložnosti v greh in dušne lenobe. Jezus nam zatrjuje, da *nebeško kraljestvo silo trpi*. In potem, ko popiše sv. apostol Pavel srečo izvoljenih po vesoljnem vstajenju, sklene s temi besedami: *Tedaj, moji ljubi bratje, bodite stanovitni in nepremakljivi, obilni bodite vselej v delu Gospodovem* (t. j. v spolnovanju svojih krščanskih dolžnostij), *ker veste, da vaše delo ni zastoj v Gospodu* (I. Kor. 15, 58.). Po tem opominjevanju sv. apostola bodimo stanovitni in nepre-

makljivi v dobrih sklepih, ki smo jih storili pri velikonočni spovedi. Spolnujmo zvesto svoje krščanske dolžnosti, in spominjajmo se pogostoma na neizmerno plačilo, ki nam je pripravljeno v nebesih, da se vnemamo v večji gorečnosti za vse dobro, da bomo kdaj z vsemi angelji in svetniki Kristusu prepievali večno aleluja v nebesih. Amen.

J. Kerčon.

2. Kako je spričal Jezus svoje veličastno vstajenje?

Jezusa je Bog obudil in ga dal videti izvoljenim pričam.

Dej. ap. 10, 38. 40. 41.

Božji Odrešenik je v svojem življenju velikrat napovedoval svojo smrt in svoje vstajenje. Njegovi učenci so bili pa vendar vsled njegove smrti tako potrti, da so skoraj obupavali. Današnji evangelij nam spričuje, kako zelo so omahovali. Še potem, ko so že slišali, da je vstal, niso verjeli. Zato je Jezus sam najsijajnejše spričal s svojim prikazovanjem, 1. da je res vstal od mrtvih in 2. da je njegovo vstajenje veličastno.

1. Kristus je spričal, da je res vstal. Ko se je prikazoval, je pokazal, da ima pravo telo: a) Dal se je potipati svojim učencem: *Potipajte in pogledjte; saj duh nima mesa in kostij, kakor vidite, da jaz imam* (Luk. 24, 39.). b) Učenci so videli njegovo telo in s tem spoznali, da ima pravo človeško podobo. c) Njegovo vstalo telo je bilo ravno tisto, katero je viselo na križu in bilo položeno v grob. To so spričala znamenja žeblice na njegovih rokah in nogah in njegova prebodena stran. Sam je rekel Tomažu: *Vloži svojo prst semkaj, in poglej moje roke; in podaj semkaj svojo roko, in položi jo v mojo stran, in ne bodi neveren, ampak veren* (Jan. 20, 27.).

Vstali Zveličar je tudi dokazal, da se je res združila duša s telesom, da res živi kot človek in Bog: a) Z učenci je jedel in pil (Luk. 24, 43.). b) Z učenci se je razgovarjal, jih pozdravljaj; učil jih je, razlagal jim je sv. pismo. c) Pokazal je tudi svojo božjo natoro s tem, da je čudežno pomagal svojim učencem pri ribjem lovu (Jan. 21, 1—11.) in da je vpričo njih se vzdignil v nebesa.

2. Jezus je spričal, da je bilo njegovo vstajenje veličastno: a) Prišel je k učencem skozi zaprte duri. Dokazal je s tem, da je bilo njegovo telo, dasiravno tiste natore, kot preje, po vstajenju povelčano. b) Na potu v Emavs se je razgovarjal z učencema. Ko

sta ga pa spoznala, jima je izginil izpred očíj (Luk. 24, 31.). Nevidno se more storiti samo poveličano telo.

Zahvalimo Zveličarja, da je tako jasno spričal svoje veličastno vstajenje in obnovimo vero vanj!

Dr. J. Krek.

Bela nedelja.

I. Trojni mir.

Mir vam bodi! Jan. 20, 19.

Prvi dar, ki ga je Zveličar prinesel na zemljo, pa zadnje sporočilo na človeštvo, preden je je zapustil, bil je mir. *Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje* (Luk. 2, 14.) — tako so peli angelji pri rojstvu Jezusovem. In ko se je Zveličar poslavljaj od svojih apostolov pred trpljenjem, rekel jim je med drugim tudi: *Mir vam zapustim, svoj mir vam dam* (Jan. 14. 27.). In ko vstane iz groba, stopi še tisti dan pri zaprtih durih v sredo med svoje učence, in njegova prva beseda je zopet: *Mir vam bodi!* Te besede ponavlja samo v današnjem evangeliju trikrat, kakor bi hotel s tem povdarkom pokazati, da je mir za nas zelo imeniten, pa nas tudi podučiti, da moramo hrepeneti po trojnem miru, katerega je on nam pridobil s svojo grenko smrtjo in s svojim častiljivim vstajenjem.

Ker je pa ta trojni mir v zveličanje potreben, zato ga moramo poznati. To pa je:

1. mir s seboj,
2. mir z bližnjim,
3. mir z Bogom.

I. Ako hočemo spoznati, kaj je mir s seboj, moramo pomisliti na svojo natoro. V njej namreč je vedno bojevanje, katero skuša razdreti jedinstvo in soglasje, in tako človeku odvzeti srečo, veselje in zadovoljnost. Tista nejedinstvo s samim seboj pa nastane takrat, kadar se naša poželenja in nagnenja vzdigujejo zoper postavo naše pameti, ona pa njih zahtevanja ne odobruje in zametava. To je notranji boj, o katerem sv. Pavel (Gal. 5. 17.) govori: *Meso poželi zoper duhá, duh pa zoper meso; ta dva sta namreč jeden drugemu zoper.* Kateri del pa naj prevladuje? Sleherni kristijan vé, da mora duh gospodovati, ako hočemo biti srečni, mirni

in zadovoljni. Kakor hitro namreč meso prevlada in svojim poželenjem zadosti, nas duh kaznuje z grenkimi očitani: s sramovanjem, kesom, nepokojem. Ako pa se počutnost podvrže pameti, če nikdar ne delamo zoper njene postave, potem smo zadovoljni sami s seboj, se zavedamo svoje vzvišenosti kot otroci Božji, nekako sami sebe spoštujemo, vkljub temu notranjemu boju se vleže v naše srce veselost in pokojnost, takrat imamo dušni mir, notranji mir s seboj.

Toda vemo, da ta notranji mir s seboj, ta dušni mir ima le tisti, ki poseda dobro, čisto vest; kdor pa ima hudo vest, tisti nima dušnega miru s seboj.

1. Kdor ne posluša glasu svoje vesti, in svoji počutnosti služi, tisti nima dušnega pokoja. Greh je torej studenec notranjega nemira, ker napravi hudo vest in ta prepodi dušni mir, kakor viharjevi oblaki solnčno svetlobo. To potrjuje skušnja, potrjuje sveto pismo. Le pogledjte v svoje življenje! Kedaj ste zgubili srčni mir? Ko ste padli v prvi smrtni greh. Marsikateri se vé še čez dolga leta spominjati na kraj, čas, osebe . . . kjer se je to zgodilo. Koj se je zbudila vest in je očitala hudo dejanje. Plahost, bojazen, otožne misli so začele mučiti njegovo srce. Čutil se je nesrečnega, nezadovoljnega. Ako tudi hoče oglušiti in zatreti to zoperno očitaje s posvetnim veseljem, ni to za dolgo časa, umetna pokojnost kmalu zgine. Sama misel: prej ali slej moram umreti, in če umrjem v greh, potem sem zgubljen — je že težko breme na vesti grešnikovi, in že zadosti, da mu oropa vse veselje, zadovoljnost in pokoj.

In neovrgljivo to spričuje sv. pismo. Ko je Kajn grešil, zgubil je mir; njegova huda vest ga je podila brez obstanka okrog (I. Moz. 4.). Ko je David grešil, zgubil je mir s seboj ter zdihoval: *Gospod . . . tvoje pušice v meni tiče . . . ni ga miru v mojih kosteh zavoljo mojih grehov. Ker moje krivice so mi čez glavo zrastle; in me tlačijo, kakor težko breme* (psl. 37. 3.). Ko je Peter Gospoda zatajil, je zgubil notranji mir; kajti *šel je* (pri pogledu Jezusovem) *venkaj in je jokal* (Luk. 22. 62.). In ko je Judež Kristusa izdal, zgubil je mir, in tak nepokoj in taka obupnost se ga je polastila, da se je obesil. Zato pa je Bog že po svojem preroku (Iz. 48. 22.) napovedal: *da brezbožneži nimajo miru*. In po svojem apostolu (Rim. 2. 9.) žuga: *Bridkost in stiska pride nad vsako dušo človeka, kateri hudo dela*.

2. Ta notranji mir je lastnina tistih pravičnih, ki imajo dobro, čisto vest, in radi poslušajo njene navdihljeje. Naj si bo,

da tudi vsega pogreša, kar svet čisla in ljubi, naj prestaja tudi veliko stisk, vendar ostane zmiraj vesel in pokojen. Misel, da si nima ničesa očitati, da nobena krivica ali pregreha ne teži njegove vesti, mu daje sladko tolažbo v vseh zopernostih. — Pomislite na Joba, kateremu je mirna vest olajšala vse trpljenje, ali na egiptovskega Jožefa, ki, čeravno pahnen v ječo, ni zgubil pokoja. Jasnega obličja stoji Štefan pred svojimi sovražniki in se ne boji njih kamenja; to moč mu daje pokojno srce. In koliko je imel prestati sv. Pavel zavoljo imena Jezusovega! Vkljub vsem bridkostim pa pravi, da je napolnjen s tolažbo in z veseljem (2. Kor. 7.). Od kod je zajemal to? »Od dobre vesti«, pravi sv. Krizostom, ker dobra vest mu je pomagala, da je močnodušno vse prenašal. Tako se zmiraj spolnujejo besede sv. pisma: *mirna vest je kakor vedna gostija* (Preg. 15. 15.).

Ako hočemo, dragi v Kristusu, ta mir s seboj vživati in ohraniti, ne smemo nikdar delati zoper svojo vest. Jeden smrtni greh prežene ta pokoj. Zato ima takó malo ljudij ta mir s seboj, ker jih je le malo v resnici čednostnih. Danes je kdo pravičen, jutri krivičen; danes čist, jutri nesramen; danes marljiv, jutri len; v jedi zmeren, v pijači nezmeren; danes tih, jutri zbadljiv; doma varčen, pri igri zapravljiv . . . ni čuda, da nimajo ljudje miru s seboj. Poglavitno skrb obračajmo v to, da natanko spolnujemo svoje dolžnosti. Čuj in moli, da ne padeš v skušnjava! Zvesto poslušaj prijazne navdihljeje in opomine svoje vesti — in glej! imel boš m i r s s e b o j, blago, ki presega vse pozemeljske zaklade, ki tvoje srce v vseh okoliščinah napaja z rajsko sladkostjo.

II. S tem notranjim pokojem pa je v zvezi v n a n j i m i r z b l i ž n j i m, in se brez tega niti misliti ne more. Kakor mora vladati med našimi dušnimi in telesnimi lastnostmi lepa jedinstvo in soglasje, tako tudi porazumljenje in lepa zložnost med teboj in tvojim bližnjim, ako hočeš živeti srečno in zadovoljno.

Nemir z bližnjim je velika nesreča. Kajti pisani pogledi, s katerimi te morda bližnji gleda, grenke besede, ki jih izusti proti tebi, razžaljenja, s katerimi se dotika tvojega imena, skelijo srce in ti odvzamejo tisti dušni pokoj, ki je potreben k pravi zadovoljnosti. — Mir, to je lepa sporazumnost z bližnjim, je neprecenljiv zaklad. Saj je že Salomon (Preg. 17. 1.) rekel: *Boljši je suh grižljaj z veseljem, kakor polna hiša klavnih darov (dobrih jedil) s kregom.* To pač očitvidno potrjuje skušnja. Ko je bil Temistoklej, slavni vojvoda atenski, nakanil jedno izmed svojih posestev prodati, je

očitno oznanil, da prebivajo krog tega posestva spravljeni in miroljubni sosedje. In Ciceron je pisal svojemu prijatelju Atiku, da bo hišo prav drago prodal, ker ima dobrega soseda Cezarja. Zakaj, če sosed s sosedom v miru živi, si v zadregi pomagata, nekako žalost in veselje skupaj prenašata, rada spolnjeta dolžnosti, ki jih imamo med seboj — in blagoslov božji ne izostane takim. Zato poje psalmist (132.): *Glej! kako dobro in prijetno je, ako bratje (v jedinstvu) skupaj prebivajo. Le-to je, kakor mazilo na glavi . . . kakor rosa . . . ki pada na sijonsko goro: ker tje Gospod pošilja blagoslov in življenje na vekomaj.*

Žalibog, da kristijani ta mir z bližnjim velikokrat razdirajo. Apostol Jakob (4, 1. .) po pravici vpraša: *Odkod pridejo (boji) prepiri in pravde med vami?* ter odgovori: *ali ne iz vašega poželenja, katero se vojskuje v vaših udih?* Strasti človeške netijo razpor, kakor v posameznem človeku, tako tudi v hišah, družinah in med sosedi.

Ako je v kateri hiši samo jeden človek vdan kaki strasti, potem ne more prebivati v njej mir, potem je nemogoča jedinstvo in složnost. Ako hočete imeti mir v hišah, v družinah, zatirajte strasti z vso resnobo. Zatirajte pijančevanje; ker če je le gospodar, sin, ali hlapec pijanec, potem ga ni miru. Po pravici vpraša svetopisemski modrijan (Preg. 23, 29.): *Komu gorje? . . . kdo ima prepir? . . . kdo ima rane? kdo kalne oči? Ali ne oni, ki pri vinu sedé in pridno kozarce izpivajo?* Koliko nemira, sovraštva, zdražb in kletve . . . stori jeden sam pijanec, to imate pač priliko še preveč opazovati. Zatirajte jezo! *Togoten človek prepire napravi*, se here v sv. pismu; in žalostna skušnja to potrjuje. Koliko sramotivnih, zbadljivih besed pride pač iz njegovih ust! Zato opominja sveti apostol (Jak. 1. 19.): *Bodi počasen k govorjenju.* Brzdaj svoj jezik in posebno takrat ga kroti, ko vihar po tebi razsaja; in odvrnil boš veliko nevolje, srda, jeze, da si ne boš skalil tako potrebnega miru. — Ako hočeš mir imeti s svojim bližnjim, ne raznašaj njegovih slabostij, ne dolži ga napak, ki si jih le ti domišljuješ. Nikari se ošabno nad njega ne povzdiguje, ne preziraj ga, ne zaničuj ga zavoljo njegovih napak. Nikari mu ne delaj krivice ne na blagu, ne na premoženju, ne na dobrem imenu, nikoli ne segaj v njegove pravice; tako bodo prepiri in sovraštva izostala, in ljubi mir bo vladal med vama. Sploh pa bodi postrežljiv in prijazen do svojega bližnjega, in si boš pridobil njegovo srce.

K vsemu temu nas opominja sv. apostol (Gal. 6. 2.) pišoč: *Jeden drugega bremena nosite, in tako bote dopolnili postavo Kristusovo; in na drugem mestu (1 Tes. 5. 14.) pa: Imejte potrpljenje z vsemi. Spominjati se moramo svojih slabostij in nepopolnostij in vedno lažje bomo prenašali pomanjkljivosti svojega bližnjega ter z njim živeli v miru.*

Ako pa hočemo vživati ta vnanji mir in ohraniti, moramo stanovitno spolnovati za povelj k ršča nske ljubezni do bližnjega. Zato pa Zveličar nobene zapovedi ni tako povdarjal, kakor ljubezen do bližnjega. *Ljubite se med seboj, kakor sem vas jaz ljubil. Iz tega bodo spoznali, da ste moji učenci, ako se ljubite med seboj.* (Jan. 13. 34.) Ako hočemo imeti mir z bližnjim, se moramo ljubiti med seboj.

III. Krona temu dvojnemu miru pa je mir z Bogom, brez katerega prvi ni mogoč. Če hočemo biti srečni in zadovoljni, moramo biti v miru z Bogom.

Tega nam pa podeli posvečujoča milost božja. Nikjer po vsem svetu drugod človek ne najde tistega pravega miru, po katerem neprenehoma hrepení njegovo srce. Vsega se sčasoma naveliča, vse se mu pristudi, najljubše in dražje se mu naposled priskuti, vsaka sladkost mu postane gorjupa, celó lepota nagnjusna. Priča tega nam je modri Salomon. Imel je obilno vsega, kar le more pozeleti človeško srce, kakor sam popisuje svojo srečo. A vendar sklepa s pomenljivimi besedami: *Vse je ničemernost nad ničemernost ter obteženje duha.* Odkod ta nemir v človeškem srcu? Sv. Avgustin to pove rekoč: Gospod, za se si nas ustvaril, in nemirno je naše srce, dokler ne počiva v tebi! Bog je torej cilj našega hrepenenja, naših želj. Zato nič, kar je razven Boga, ne more popolnoma nasititi naše duše. — To ti pojasni naslednja prilika: V Jobovih bukvah (5.) se bere: *Ptič je ustvarjen za letanje.* Vzemi ptiča, deni ga v zlato ali srebrno kletko, dajaj mu najboljšo hrano, varuj ga mraza in dežja, ljubkaj in božaj ga, kakor veš in znaš, je-li zadovoljen? Glej, ves nemiren skače semtertje in poskuša, kako bi izletel na prosto. Zakaj tako? Zato, ker ni za tičnik ustvarjen; njegovo veselje je pod milim nebom, tu je zanj prostor, ki mu ga je stvarnik odkazal. Jednako je s človeškim srcem. Ker je ustvarjeno za ljubezen božjo, zato le v njej, v zedinanju s svojim Bogom najde pravi mir, stanovitno veselost in zadovoljnost. Zavest, da imamo dopadajenje Božje in njegovo prijaznost, je največji zaklad. Kdor ima ta pokoj,

ta mir, njemu se ni treba bati ničesar, in lahko vsklikne s psalmistom: *Ko bi hodil tudi po deželi smrtne sence, se mi ni ničesar bati, ker si ti pri meni, o Gospod!*

Ako hočemo imeti ta mir, moramo točno in vestno spolnovati voljo božjo, kakor se nam razodeva v njegovih zapovedih in v opominih naše vesti. Zato pravi psalmist (118. 165.): *Velik mir imajo, kateri ljubijo tvojo postavo.*

Kdor je bil tako nesrečen, da je po svojem ali po tujem zadolženju zgubil ta dragoceni za klad trojnega miru s samim seboj, z bližnjim, z Bogom, naj hiti k *poglarvarju miru*, ondi ga bo našel. Kajti ravno tisti večer, ko se je Jezus prikazal svojim učencem ter jim voščil nebeški mir, je postavil najboljši pomoček za zadobljenje in ohranjenje dušnega pokoja, namreč za k r a m e n t s v. p o k o r e. Tukaj Gospod razliva potoke miru čez verne duše (Iz. 66.); blagor mu, kdor si ondi zajema milost božjo, jo varuje in pomnožuje, deležen bode tudi večnega miru in pokoja. Amen.

A. Žlogar.

2. Velika sreča vrednega sv. obhajila.

(Priložnostni govor za prvo sv. obhajilo.)

Mir vam bodi! Jan. 20, 20.

Trikrat zaporedoma vošči Jezus po svojem vstajenju dragim učencem ljubi mir. O koliko vreden mora pač mir biti, če sam Sin božji svojim ljubljencem ne ve voščiti boljšega! — Pa kje in kako moremo dobiti pravi mir? Na to nam odgovori Jezus ob drugi priliki, rekoč jeruzalemskemu mestu: *O, da bi bilo spoznalo tudi ti, in zlasti ta svoj dan, kar je v tvoj mir* (Luk. 19, 42.). On hoče reči: O, ko bi vi, jeruzalemčanje, spoznali, da se le v meni, pri meni, in po meni dobi pravi mir, potem bi se pač ne branili sprejeti mene in mojega nauka, ker pa zdaj ne spoznate, zato se me branite. Pa glejte! te besede veljajo tudi nam vsem! O, da bi vsaj mi vsi spoznali, kar nam je v mir in zveličanje! Kaj mislite, predragi! komu pa še posebno danes veljajo te besede?! — Mislim, da danes vsak precej vé, na koga merijo te besede, namreč na te otroke, na te prvence Jezusove cerkve, katere danes nebeški ženin vprvič vabi k svoji sveti večerji. O, to je tisti srečni dan, — dan prvega sv. obhajila, — kateri jim je v mir in zveličanje!

O kako srečen in blagoslovljen dan za nje, kakoršnega še niso nikdar imeli! Jezus, Bog in človek, se hoče vprvič pri njih ustaviti, njih duše poljubiti, večno zavezo ljubezni z njimi skleniti! Srečen in blagoslovljen dan za nje, ker angelji sami se čudijo, da so ljudje srečnejši od njih vstvarjeni! — Srečen in blagoslovljen dan za nje, katerega se veseli vsa cerkev, ker vidi svoje prvence stopati k altarju Gospodovemu! Srečen in blagoslovljen dan za nje, katerega se veselé stariši in duhovni, ko pozabijo na ves trud in težave, katere so prestajali, ko so jih za to presveto skrivnost pripravljali! Pa zakaj je današnji dan prvega sv. obhajila tako srečen in blagoslovljen? O, da bi spoznali vi vsi, posebno pa vi otroci, zlasti ta svoj dan, kar je vam v mir in srečo, vam hočem danes razložiti dobrote in milosti, katere človek pri vrednem sv. obhajilu prejme in kdo jih vredno prejme. Iz vsega boste lahko spoznali, da ni nič večjega, dražjega, srečnejšega in svetejšega, kar bi človek mogel na tem svetu prejeti, kakor vredno sv. obhajilo!

I. 1. Cesar Avgust je hotel, da so morali tisti, kateri so z njim obedovali pri kraljevi mizi, obleči se v tako obleko, v kakoršno so navadno oblačili podobe malikov, zato, ker je hotel s tem v ljudeh zbuditi misel in vtrditi prepričanje, da kdor s cesarjem je, bo deležen božje nature! — Kar je pa ta častilakomni in prevzetni cesar hotel, pa ne dosegel: to je pa ljubeznivi kralj nebes in zemlje, Jezus Kristus, storil in dosegel na prečuden način v zakramentu sv. Rešnjega Telesa. On nas po zakramentu svetega Rešnjega Telesa stori deležne svoje božje nature, ker nam daje uživati svoje pravo telo in svojo pravo kri. On je človek postal, da bi mi ljudje postali deleži božje nature po vživanju njegovega telesa in krvi! Glejte, ta je prva nerazumljiva in visoka čast in milost vrednega sv. obhajila!

Ko bi bili vi povabljeni k cesarjevi mizi, bi bila čast za vas, pa cesarjeve oblasti in pravice bi vendar ne zadobili: pa ko bi je vam cesar tudi kaj prepustil, kaj če to, — božje nature bi vendar-le ne dosegli! Glejte, vse kaj več pa dosežete z vrednim sv. obhajilom! Jezus sam je rekel: *Kdor je moje meso in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem.* Jezus nam torej, po besedah sv. Cirila, ne podeljuje samo svoje ljubezni, ampak tudi svojo naturo. Kakor se godi pri raztopljenem vosku, da se en košček prilije k drugemu in z njim zmeša, jednako se tisti, kateri prejmo meso in kri Go-

spodovo, z njim tako zedinijo, da Kristus v njih živi in oni v Kristusu. O, čudno zjedinjenje, čudna čast in visokost, kdo vse to mora prav razumeti? In vendar je tako!

Glejte torej, otroci! koliko čast, koliko povišanje in koliko srečo boste dosegli danes! Vidite, da ste bolj srečni, kakor da bi se vam prikazala Marija in se z vami ljubeznivo pogovarjala; bolj srečni, kot sv. Janez, kateri je smel pri zadnji večerji sloneti na Jezusovih prsih; bolj srečni, kot Marija Magdalena, katera je s svojimi solzami zmiivala Jezusu noge; bolj srečni, kot vsi drugi, kateri so Jezusa videli in slišali, pa ga niso vživali, niso z njim njegove nature deležni postali! O, da bi vi spoznali, zlasti ta svoj dan, kar je vam v mir in zveličanje!

2. Vredno sv. obhajilo nas nadalje očičuje vsakdanjih madežev, malih ali odpustljivih grehov. Kristus je Jagnje, katero je bilo zaklano in darovano na križu za grehe sveta; in ravno to Jagnje se družijo pri sv. obhajilu z našimi dušami. Sv. apostol Pavel uči (I. Kor. 11. 23.): *Kolikorkrat bote jedli ta kruh, in kelih pili, bote oznanovali smrt Gospodovo, dokler ne pride*, t. j. kolikorkrat bote vživali to sveto večerjo, jo obhajajte kakor nekrvavo daritev smrti, vse čase, dokler ne pride vdrugič soditi v svojem veličastvu! Kakor je bila torej njegova smrt močna dovolj zmiti grehe vsega sveta, tako je gotovo tudi njegova, na duhovni način ponovljena smrt pri sv. obhajilu močna dovolj omiti nas malih madežev greha! — Jezus se združuje z nami, ne da bi mi njega v se spremenili, ampak, da bi on nas v se spremenil, očistil, posvetil! On je kakor ogenj, kateri vse grešno in umazano okrog sebe požge in očisti. On, najsvetejši, ne bo pustil zraven sebe nobenih madežev, če se le mi sami trdovratno ne držimo in ne ljubimo vsakdanjih slabih navad in pogrškov!

3. Vredno sv. obhajilo slabí in manjša v nas grešno nagnjenje in naše duše v dobrem poživlja in krepča!

V zakramentu sv. Rešnjega Telesa se združujejo milosti vseh drugih zakramentov. Kakor se nam pri sv. krstu vliva dar vere; pri sv. birmi deli potenje v veri; pri sv. pokori odpuščenje grehov; v sv. poslednjem olju mazilo za bolne dušne rane, tako prejemamo pa pri vrednem sv. obhajilu vse te milosti zopet ob enem; pri družih zakramentih prejemamo le posamezne milosti, pri svetem obhajilu pa začetnika in delilca vseh milostij, Jezusa Kristusa! — Sv. obhajilo je duša naše duše! Ono daje čeznaravno moč naši duši grehu in skušnjavam se ustavljati, hudo nagnenje krotiti in

dobro delati; kajti to je kruh močnih, zato pravi sv. Frančišek Saleški: *Prejmi večkrat Boga miru, in ti boš z vsakim v miru živel; prejmi večkrat Boga ljubezni, kateri je ljudi tolikanj ljubil, in ti jih boš ljubil kot on; prejemaj Boga vse dobrote, kateri je svojim sovražnikom tako močnodušno odpuščal, in tudi ti boš svojim sovražnikom lahko odpustil; prejmi, kolikorkrat ti je mogoče, Boga, kateri je s toliko potrpežljivostjo in krotkostjo grešnike sprejemal in prenašal, in tudi ti boš, kakor on, lahko prenašal slabosti in razžaljenja drugih!* — Če se kdo izmed vas, kliče sv. Bernard, *ne čuti več tolikokrat in tako močno nagnjenega k jezi, nevoščljivosti, nečistosti in k drugim pregreham, naj se zahvali zato telesu in krvi našega Gospoda Jezusa Kristusa, zakaj moč sv. zakramenta dela to v njem!*

Kaj je namreč, vpraša prerok Caharija (9. 7.), *njegova dobrota, in kaj njegova lepota, če ne žito izvoljenih, in vino, iz katerega poganjajo device?* Sv. Rešnjje Telo je hrana izvoljenih, kruh močnih, in vino, iz katerega se čiste duše rodé! Zares, če je bila sama senca sv. Petra dosti, da je bolnike ozdravljala, in če je bil prerok Elija po jedi, katero mu je angelj prinesel, tako prečudno pokrepčan, da je štirideset dni in štirideset nočij lahko popotoval do gore Horeb, o, koliko se bodo šele naše duše poživile in pokrepčale z nebeško mano, z nebeško jedjo telesa in krvi Gospodove?! Zatorej kliče nek pobožen pisavec: *Ako hočeš ozdraviti rane, katere ti je greh vsekali, Jezus Kristus v presv. obhajilu je tvoj zdravnik; če si slab, on je tvoja moč; če se bojiš smrti, on je življenje; če želiš po nebesih, on je pot tjakaj; če se bojiš teme, on je luč; če si žejen in lačen pravice, on je tvoja jed!* Jezus Kristus je vse zate, kliče sv. Ambrož. — *Kar je srce v človeškem telesu, to je sakrament svetega Rešnjega Telesa v krščanstvu, uči sv. Bonaventura.*

Kdo more prav popisati ali z jezikom dopovedati vso gorečnost in navdušenost toliko blagih duš vseh časov, zlasti prvih kristijanov, za vse dobro, toliko hudih vojskâ zoper greh, skušnjave in strasti, njihovo neustrašenost pred najhujšim, celo pred grozno smrtjo! In od kod ta prečudna in občudovanja vredna moč in srčnost? Od Jezusa v presvetem obhajilu! Sv. Ignacij, mučenik prvih časov, naj vam v imenu drugih pove; on, ves navdušen do skrivnosti, kliče: *Naj bi tudi vse peklenske muke prišle nad me, naj bi mi tudi vse kosti zdrobili, naj bi me na kosce razsekali; naj bi moje ude tigrom in levom zmetali v jed, pšenica Kristusova sem in hočem biti, zmet z zobmi divjih zverij!*

O, da bi tudi vi spoznali zlasti sedaj, kje imate iskati pomoči v potrebah, tolažbe v nepokoju, gorečnosti v svoji slabosti! O, pridite k njemu, kateri vas kliče noč in dan, vsi, kateri se trudite in ste obteženi, in on vas bo poživil! — Posebno pa vam, otroci, rečem danes, radi obiskujte in molite pred Jezusom v tabernakelju, nikoli bi vi ne smeli iti memo cerkve, da bi ne počastili tudi Jezusa v presvetem zakramentu, in ne pomolili kaj malega pred njim! Radi in vredno ga večkrat prejemaite v presvetem obhajilu, posebno v mladosti pristopajte vsak mesec k angeljski mizi; ne pustite se k temu siliti ali priganjati, ter v tej zadevi nikar ne posnemajte mrzlih vzgledov družih, kateri komaj jedenkrat ali dvakrat med letom gredó k sv. obhajilu, in le redko ali nikoli Jezusa ne obišejo v presvetem zakramentu; lepo in spodobno se pred njim zadržite, lepo pokleknite, ob nedeljah vsaj nikoli sv. maše ne opustite, zakaj, vidite, da brez njega ne boste dosegli večnega življenja!

4. Dražje in bolj gotove zastave za večno življenje bi nam pač ljubi in mili Jezus ne bil mogel dati, kakor če se nam je samega sebe dal in zagotovil, da, ako kdo je od tega kruha, bo živel vekomaj. *Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje, in jaz ga bom obudil poslednji dan.* — O, pač nam ni treba zavidati zveličanih v nebesih, tudi mi nosimo v sebi kal večnega življenja. Če vredno Kristusa prejemamo, ne bomo umrli ne, ampak kakor on živi zavoljo Očeta, tako bomo živeli mi zavoljo njega. Kakor mladika, katera na trti ostane, ne pogine in ne usahne, ravno tako tudi mi ne bomo poginili, če ostanemo v zvezi s trto, katera je Jezus Kristus. O, da bi spoznali vsi, kar je nam v večno zveličanje!

II. Slišali ste do zdaj, kolike in kakošne milosti človek lahko zadobi pri sv. obhajilu; a ne zadobi jih vsak, ampak le, kdor jih je vreden. Kdo jih je pa vreden? Le tisti, kdor se lepo in skrbno nanje pripravlja in presrečno zanje zahvaljuje!

1. Pripravljati se pa morate s čistim in pobožnim srcem.

a) Bog ni Izraelcem mane v puščavi dežil na golo zemljo, ampak zjutraj zgodaj je padla neka slana, katera je pobelila zemljo, in še le na to slano je padla mana, zato, da se ni pomazala, da se je ohranila čista in bela. Glejte, kako lep nauk za vas vse! — Ta mana je predpodoba nebeške mane — Jezusa Kristusa v presvetem zakramentu. Ta nebeška mana se torej ne sme prejemati

z grešnim, umazanim, ampak s čistim srcem! — Kako čista je bila Marija, da je smela nositi Jezusa v svojem deviškem telesu! — Kako skrbno je pri zadnji večerji umival Gospod sam svojim učencem noge, preden so ga vzeli v svoje srce! Pomislite, kaj bi bilo, ko bi ga prejeli z grešnim srcem! Bila bi vam ta prečudna jed, — kal pogubljenja, ne pa življenja! — Mislite na Judeža!

b) Pa ne bilo bi zadosti skrbeti samo za čistost srca, treba je tudi ogrevati svoje srce v resnični ljubezni in iskrenem hrepenenju po Jezusu! — Vse to pa naj se zgodi v ponižni — pobožni molitvi, češčenju in zdihovanju, kakor tudi v pobožnih mislih, čutilih in sklepih!

Premišlujte neskončno ljubezen Jezusovo do nas v presvetem zakramentu. *Presrčno sem želel in hrepenel*, je rekel sam, *z vami jesti to velikonočno jagnje, preden da grem v smrt*; in ravno to govori še sedaj vsaki duši! Prevdarjaj še nadalje, kolika je njegova ljubezen! — On je zapustil veličastvo Očtovo in se zavil v podobo slabega kruha iz ljubezni do nas. On je dobro vedel, koliko zaničevanja in sramote, koliko preklinjevanja in božjeropnih obhajil bo moral gledati, pa vse to ni premagalo njegove nezapopadljive ljubezni do ljudi; in če bi bila tudi samo jedna duša, katera ga resnično ljubi v njegovi ponižni podobi v altarnem zakramentu, hoče samo zavoljo nje biti med nami, ne gledé na mrzlotu in zaničevanje družih, ne na svojo čast in visokost! On je samega sebe v nič storil iz ljubezni do ljudi! — In ti, krščanska duša, bi tacega Boga ne ljubila? O govôri in ponavljaj s tresočim jezikom: O Jezus, ti nezapopadljiva ljubezen, jaz Te ljubim . . in presrčno želim Te vredno prejeti! — O otroci, ljubite Jezusa! On vas je presrčno ljubil, in vas še ljubi, in ne želi samo vas objeti in blagosloviti, ampak se tudi z vašimi dušami združiti! — Imejte veliko hrepenenje in želje Jezusa vredno vžiti!

Sv. Katarina Sijenska je imela toliko hrepenenje po Jezusu, da je zbolela tisti dan, ko ga ni mogla sprejeti. — Tako morate vi danes in vselej hrepeneti po Jezusu, ker to on želi in to ravno je v vaš blagor in mir! — Pa ta ljubezen in hrepenenje po Jezusu ne sme biti samo v vaših srcih, ampak se mora kazati in vresničiti tudi v djanjih, v dobrih sklepih. — Sklenite in obljubite Jezusu, da hočete biti zanaprej iz ljubezni do Jezusa vedno bolj tihi, ponižni, ubogljivi, pokorni starišem in učnikom, da ne boste tako leni, zanikrni v molitvi, v učenju, v branju dobrih bukev, v poslušanju koristnih naukov, bodi si za srečno življenje tu na svetu,

še bolj pa v tacih, kateri so vam potrebni za dušno življenje — za zveličanje! To pa je večno življenje, da vedno bolj spoznate Kristusa in njegove nauke, in Boga Očeta, kateri je njega poslal zavoljo vas na svet! — Če Kristusa prav ne spoznate, ga ne morete prav ljubiti, ne po njem hrepeneti, kajti vsak ljubi le to, kar spozna, in hrepeni le po tem, kar mu po spoznanju dopada! Vi ste do sedaj Kristusa le malo ljubili, le malo po njem hrepeneli in pozeleli, ker ste ga le malo spoznali. Vaša sveta dolžnost je, se v svetih krščanskih resnicah vedno bolj podučevati in prepričevati, in vi boste čezdalje bolj veseli in srečni, da živite v sv. veri, in boste vedno rajše prihajali h Kristusu v presv. zakramentu!

2. Po prejetem sv. obhajilu se pa ponižno in prisrčno zahvaljajte Jezusu za tolike milostij, katere vam je skazal, da se je ponižal k vam priti. Zahvala po sv. obhajilu ne sme biti manjša kot priprava! — Zahvala po sv. obhajilu je potrebna in lepa čednost, ter ob jednem nova prošnja za prihodnje vredno sveto obhajilo! — Pol ure ali najmanj četrt ure po vsakem sv. obhajilu morate v cerkvi pred tabernakeljem ostati, in to ne samo po prvem sv. obhajilu, ampak vedno v vsem svojem življenju, kadar greste k sv. obhajilu. Ne glejte na tiste, ki tega ne storé, oni so nevedni in mrzli, oni težko kedaj vredno uživajo sv. večerjo! Vaša zahvala pa naj obstoji v molitvi in počesčenju sv. Rešnjega Telesa, kakor tudi v dobrih sklepih, da hočete zanaprej živeti samo za Jezusa, da hočete njemu vedno podobniši biti v svetosti in popolnosti, posnemajoči njegove lepe čednosti, kakor so: ponižnost, krotkost, čistost, pokorščina, gorečnost za zveličanje svoje in drugih, in sploh ljubezen do Boga in bližnjega! Varujte se zlasti tisti dan prav skrbno tudi najmanjšega greha, bodisi v mislih, besedi ali delih, kakor tudi vsake grešne priložnosti: gostilne, plesa, pohajkovanja, prepira, kletve, nevolje itd. Imejte živo v spominu Jezusa, kateri čuje in biva v vaših srcih! Prosite ga, da naj vedno pri vas ostane s svojimi milostimi, naj vas podpira v boju in skušnjavah, da bi ga ne zgubili več z grehom in ne postali nevredni njegove ljubezni. — Priporočajte se preblaženi Devici Mariji. Ne pozabite, da ste bili na ženitnini njenega sina, razodenite ji vašo potrebo, revščino in mlačnost, ter recite in zdihujte: o sveta Devica, meni manjka vina prave ljubezni in pobožnosti, jaz sem kakor mlačna, zoperna voda, prosi svojega Sina, da jo v vino spremeni; on bo to storil, če mu boš ti rekla, on ne bo pustil

neuslišane prošnje svoje Matere! — Priporočujte se svojemu angelju varuhu, svojim patronom in drugim posebnim častilcem sv. Rešnjega Telesa!

O kristijani, zlasti pa vi, otroci, kateri ste danes v prvič povabljeni k tej ženitnini, da bi vi vsi spoznali, da vredno sveto obhajilo je kakor božja beseda; če pade v ljubeznipolno in hvaležno srce, obrodi stoterni sad, če ga pa ne obrodi, je znamenje, da je padla na kamenito, mrzlo, v posvetnosti in pregrehah otrpnjeno srce! Čim skrbniše se boste pripravljali in čim bolj iskreno zahvaljevali, tem več sadú, tolažbe in mirú bote imeli od te skrivnosti. Pobožne duše, katere se na to sveto opravilo lepo pripravljajo in zahvalujejo, zajamejo stokrat več milostij pri jednom obhajilu iz tega studenca žive vode, kot mrzle, posvetne pri stokratnih obhajilih! — O kristijani, da bi vi vsi spoznali, zlasti tisti dan, ko pristopite k sv. večerji, kaj je vam v zveličanje! Ne pozabite nikdar današnjega dneva, — dneva prvega sv. obhajila, temveč imejte, kakor govori Gospod po Mojzesu (II. 12. 14.), *ta dan v spominu in praznujte ga slovesno Gospodu v čast. Amen.*

Andr. Šimenec.

3. Sv. vera.

Ne bodi neveren, ampak veren.

Jan. 20, 27.

Današnji dan so oblekli belo oblačilo tisti srečni naši bratje in sestre, ki so po običaju prve krščanske dobe prejeli veliko soboto zakrament sv. krsta. Po žalostni dobi zmot in greha so bili našli srečno zavetje v Kristusovi veri; oblil jih je prerojevalen curek krstne vode, in današnji dan, ko je prešlo prvih osem dnij po sv. krstu, so gotovo z največjo vnemo ponavljali krstno obljubo in obetali večno zvestobo svojemu božjemu Odrešeniku. — Mi smo bili tako srečni, da smo bili rojeni od krščanskih starišev. Zato pa ne sme biti naša vnema za Kristusovo vero nič manjša, marveč še večja nego je bila in je še pri tistih, ki še le v odrasli dobi prejmejo zakrament sv. krsta. Spominjajmo se danes tistih, ki so današnji dan v belih oblačilih prišli v cerkev in skušajmo v sebi vzbuditi njihovo gorečnost za sveto vero.

1. Po veri se duša poroči, nekako omoži z Bogom. *V veri se bom zaročil s teboj* pravi prerok (Oz. 11, 20.). Sv. krst je poroka duše z Bogom in zato vprašuje krščevalec pred sv. krstom: Ali veruješ...? *Kdor veruje in je krščen, bo zveličan*, beremo v sv. pismu (Mark. 16. 16) Nasproti pa tudi čujemo sv. Duha besede: *Brez vere ni mogoče Bogu dopasti.* (Hebr. 11, 6.).

2. Po veri se v nas že pričinja *večno življenje*. Po veri spoznavajo namreč ljudje Boga in njegova dela za nas. *To pa je večno življenje, da spoznajo tebe samega, resničnega Boga.* (Jan. 17. 3.). — *Vera je podstava tistih stvari, katere upamo* (Hebr. 11, 1.). Upamo pa ravno večno življenje. Zato pa imenuje Jezus blažene tiste, ki verujejo: *Blagor jim, ki niso videli, pa so verovali* (Jan. 20, 29.)

3. Vera nas uči, kako moramo živeti. Brez vere to ni mogoče. Kdor se pa drži sv. vere, vé vedno in povsod, kaj naj stori in kaj naj opusti. Zato pravi Bog: *Moj pravični živi iz vere* (Hebr. 2, 4.). Pred Kristusom največji modrijani niso vedeli toliko, kot vé sedaj vsako krščansko dete. Res je po veri *napolnjena zemlja Gospodove učenosti* (Iz. 11. 9.)

4. Po veri premagujemo vse skušnjave. *Svetniki so po veri premagali vsa kraljestva* (Hebr. 11, 33.). — Hudobni duh nas skuša pridobiti, da bi njemu služili. A Bog nam kliče: *Hudič, vaš soptnik, hodi kakor rjoveč lev okoli, in išče, koga bi požrl.* Temu se *ustavljajte trdni v veri* (I. Pet. 5, 8. 9.). Svet nas zalezuje z obeti in z grožnjami. *A to je zmaga, ki svet premaga, naša vera.* (I. Jan. 5, 4.) — Hudo nagnjenje nas skuša; ponuja nam kratko, minljivo veselje. Po pismu nas pa apostol opominja: *V vseh stvaréh poprimite za ščit vere* (Ef. 6, 26.), ki nam zagotavlja večno, neminljivo srečo.

Časih pridejo dvomi proti sv. veri. Spominjajmo se takrat besedij sv. Duha, ki nam kliče: *Glej, Bog je velik in zmaga našo znanost* (Job. 36. 26.). Držimo se trdno sv. vere. V naših časih je večja nevarnost zanjo, nego kedaj preje. Držimo se Kristusa! Ponavljajmo večkrat sv. Pavla besede: *Vem, komu sem veroval in gotov sem.*

D. J. Krek.